

# наша свабода

№120(207) ВЫДАЕЦЦА 3 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

2 ЛІСТАПАДА  
2001 года  
ПЯТНІЦА

Адрас:  
220123, г.Мінск, а/с 103  
тэл. 228-69-18, 210-02-53  
E-mail:  
NPSvaboda@irex.minsk.by  
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

ПАДПІСКА  
НА НАШУ СВАБОДУ!

Каб не шукаць кожную раніцу  
нашу газету ў шапіках,  
падпішыся на яе цяпер!  
Падпіска на НАШУ СВАБОДУ  
магчымая праз пошту! У любым  
аддзяленні сувязі патрабуйце  
падпісны каталог з індэксам  
НАШАЙ СВАБОДЫ.

Наш падпісны індэкс –  
**63478**

## Камуністы не пройдуць

Мінгарвыканкам забараніў Партыі камуністаў Беларускай (ПКБ) праводзіць 7 лістапада шэсце і мітынг у цэнтры сталіцы. Замест заяўленых камуністамі мітынг у плошчы Незалежнасці і шэсця па праспекце Ф.Скарыны да плошчы Перамогі ПКБ дазволілі толькі ўскласці раніцай 7 лістапада кветкі да помніка Леніну.

«Такога ніколі не было... Улада практычна адмовіла грамадзянам у іх канстытуцыйным праве», – заявіў Сяргей Калінін. Неразуменне ў камуністаў выклікае і матыў адмовы ў правядзенні акцыі. Паводле слоў Калініна, ім было заяўлена, што «зараз не час хваляваць народ». У сувязі з гэтым, паведаміў Калінін, камуністы маюць намер звярнуцца ў суд з іскам накіонт дзеянняў гарадскіх уладаў у сувязі з парушэннямі канстытуцыйных правоў грамадзян. «Мы будзем дабівацца, каб заўзятых адміністрацый усе ж прыцягнулі да адказу», – сказаў лідэр ПКБ.

Юрый ПАЦЁМКІН

## Правыя Расіі і Беларусі збліжаюцца

Саюз правых сілаў Расіі і наша Аб'яднаная грамадзянская партыя (АГП) рыхтуюцца на пачатку наступнага года падпісаць дамову аб супрацоўніцтве. Такі вынік адназдэннай рабочай паседкі дэлегацыі АГП у Маскву 31 кастрычніка.

Дэлегацыя АГП сустрэлася з лідэрам СПС і кіраўніком фракцыі СПС у Дзярждуме Барысам Нямцовым, Сяргеем Бондарам, які вядзе беларускі накірунак СПС, а таксама адным з лідэраў Народнай партыі старшынём камітэта па міжнародных справах Дзярждумы Дамітрыем Рагозіным. Анатоль Лябедзька падкрэсліў, што вынікі сустрэчы «нас задавальняюць». У часе візіту СПС і АГП стварылі сумесную расійска-беларускую рабочую групу, якая мае працаваць над дакументам «Погляд правых на беларуска-расійскія адносіны». Рабочая група «Раманчука-Мау» (мэнавіта яны ўзначальваюць гэтую структуру) на працягу колькіх месяцаў мусіць выпрацаваць дакумент. «Ёсць верагоднасць, што на пачатку наступнага года (умоўна скажам: першы квартал наступнага года) да нас прыедзе вялікая дэлегацыя СПС на чале з Нямцовым і Хакамадай», дзе мы падпішам пагадненне аб супрацоўніцтве паміж СПС і АГП, а таксама зробім прэзентацыю гэтага дакумента», – падкрэсліў А.Лябедзька.

Пры сустрэчы з Дз.Рагозіным гаворка таксама ішла пра супрацоўніцтва. У часе сустрэчы з адным з лідэраў відавочна прапуніўшай Народнай партыі, якая 30 кастрычніка на новым расійскім заканадаўстве прайшла перарэгістрацыю пад №1, гаворка ішла не толькі пра двухпартыйныя адносіны, але і пра супрацоўніцтва ў рамках міжнародных парламенцкіх арганізацый, такіх як Парламенцкія асамблеі Савета Еўропы і АБСЕ. «У нас існуе адкрыты абмен думкамі, і сёння быў адзін з этапаў. Некаторыя фрагменты мы пакуль дамовіліся не абнародаваць», – так пракаментаваў Анатоль Лябедзька

## «Рэвалюцыйны» фантан



Фота У.ШІПІЛКА

1 лістапада на пляцы перад сталічным Камароўскім рынкам быў адкрыты фантан. Працяг тэмы на стар.2

## Сілавікі не слухаюць Лукашэнку

Праваахоўным органам невядома, куды ў сярэдзіне 90-х гадоў знік вядомы ў Беларусі злачынны аўтарытэт на мянушцы Шчаўлік.

30 верасня падчас «круглага стала» па праблеме барацьбы з тэрарызмам, які прайшоў у Нацыянальным прэс-цэнтры ў Мінску, адказваючы на пытанне, што стала са Шчаўлікам і іншымі аўтарытэтамі арганізаванай злачыннасці, начальнік Камітэта па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС рэспублікі Міхаіл Мядзведзеў сказаў: «Ну, калі яны прадстаўнікі арганізаванай злачыннасці, што з імі можа адбыцца: у турму пасадзіць, прападзе без вестак, як у выпадку з Уладзімірам Кляшчом (Шчаўлікам) адбылося, яго лёс не ўстаноўлены, або, можа быць, яны рашэнне прымаюць – адмовіцца, напрыклад, ад злачыннай дзейнасці, паехаць куды-небудзь і жыць, як нармальныя грамадзяне». Што тычыцца лёсу канкрэтна Шчаўліка, то, паводле слоў М.Мядзведзева, «магчыма, ёсць такія версіі, ён стаў ахвярай крымінальных разбораў, магчымы і іншыя версіі, пакуль што лёс яго не ўстаноўлены». «Але я думаю, што нас усіх павінен непакоіць лёс у першую чаргу не крымінальных аўтарытэтаў, а нармальных людзей, якія па пэўных прычынах

прападаюць без вестак, – зазначыў ён. – А гэтыя людзі (крымінальныя аўтарытэты. – БелаПАН.) – яны самі шукаюць сабе прыгоду».

Варта зазначыць, што пытанне пра лёс Шчаўліка ўзнікла ў гэтыя дні не выпадкова. Пра гэтага чалавека, будучы 23 кастрычніка ў Гомелі, ўспомніў прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка. Ён гаварыў аб уплыве ўлады на крымінальнае асяроддзе: «...я сапраўды, у Мінску, у Гомелі меней, праз пэўных жулікаў паведаміў пяць гадоў таму: не дай Бог толькі недзе вы створыце сітуацыю крымінальную, я вам паадрываю ўсім галовы. А мы ж ведаем, колькі іх і хто яны, гэтых злодзеяў у законе. Уся міліцыя ведае. Што, мы не ведаем іх? Ведаем. Я вам нават больш скажу. Я, калі стаў прэзідэнтам, запатрабаваў ад міністра ўнутраных спраў на другім годзе, каб прынёс спісы і паклаў на стол – усіх злачынных і крымінальных элементаў у Мінску. А потым пайшлі па Гомелю, па абласцях, ну, яны і склалі такі каталог. Дагэтуль у сейфе ляжыць. Мы ведаем усіх. І яны ведаюць, што мы іх ведаем. І не дай Бог ён паварушыцца... а ён не дурань. Калі ўлада пракралася, калі ўлада крымінальная, як ён, нічым яго не ўтрымаеш, так жа?»

Заканчэнне на стар.3

## Няма ўстойлівых тэрарыстычных груп

У Беларусі ўдалося пазбегнуць фарміравання ўмоў, пры якіх магчымы масавыя працяглыя тэрарызму і функцыянавання ўстойлівых тэрарыстычных груп. Пра гэта падчас «круглага стала» на тэму «Аб мерах бяспекі, прадпрымаемых у Рэспубліцы Беларусь у сувязі з пагрозай міжнароднага тэрарызму», заявіў намеснік дзяржаўнага сакратара Савета бяспекі Міхаіл Удовікаў.

Разам з тым, як зазначыў М.Удовікаў, «у цяперашніх абставінах неабходна правесці рэвізію стану спраў у гэтай галіне ў мэтах выкаранення перадумоў нават для адзінакавых злачынстваў, кваліфікуемых як тэрарыстычны акт». Паводле яго звестак, з 1996 года праваахоўнымі органамі краіны было ўзбуджана 38 крымінальных спраў па прыкметах асабліва небяспечных гвалтоўных злачынстваў з прымяненнем выбуховых прыстасаванняў; неспрэчна па фактах учынення тэрарыстычных актаў за гэты перыяд былі ўзбуджаны 4 крымінальныя справы.

Заканчэнне на стар.3

## Заклучэнне прэзідэнцкім выбарам

Місія Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека (БДПЧ) АБСЕ па абмежаванаму назіранню за выбарамі прэзідэнта Беларусі абнародавала сваю заключную справаздачу – дакумент на 38 старонках.

Як і ў папярэднія справаздачы, місія БДПЧ АБСЕ пацвярджае тры галоўныя высновы:

– «Прэзідэнцкія выбары 2001 года не адпавядалі абавязцямствам па АБСЕ адносна дэмакратычнасці выбараў, сфармуляваных у Капенгагенскім дакуменце 1990 года, і стандартам Савета Еўропы»;  
– «Місія вітае і прызнае з'яўленне плюралістычнага грамадзянскага супольніцтва – падмурка развіцця дэмакратычных палітычных структур, якія

прадстаўляюць усе слаі насельніцтва»;

– «Ізаляцыя краіны супярэчыць інтарэсам беларускага народа і не садзейнічае развіццю дэмакратычных працэсаў».

Сярод рэкамендацый у дакуменце, напрыклад, ёсць такія: «прэзідэнцкія ўказы не павінны выкарыстоўвацца для рэгулявання рамачных умоў выбараў»; «Выбарчы кодэкс і Закон аб ЦВК павінны быць зменены, каб забяспечыць шматпартыйнае, плюралістычнае прадстаўніцтва ў выбарчых камісіях усіх узроўняў, а не проста права вылучэння»; «варты ўключыць у Выбарчы кодэкс палажэнні аб роўным доступе кандыдатаў ці палітычных партый да ўсіх звязаных з выбарчай кампаніяй трансляцый, уключаючы выпускі навін і іншыя інфармацыйныя праграмы» і гэтак далей.

Уладзімір ГЛОД

## УШАНАВАННІ



Пераемнасць: Кірыла Тураўскі і рэктар БДУ Аляксандр Казулін

## НАДВОР'Е



Крыніца: [www.gismeteo.ru](http://www.gismeteo.ru)

Курс наўнага долара  
на «чорным рынку»  
**1520**



## Навука і рабства несумяшчальныя

З такім заклікам звярнуліся 31 кастрычніка прадстаўнікі незарэгістраванай арганізацыі «Малады фронт» да супрацоўнікаў Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі (НАНБ).

«Не так даўно, — адзначаеца ў звароце, — дэкрэтам Лукашэнка на пасаду прэзідэнта НАНБ быў прызначаны колішні кіраўнік Адміністрацыі прэзідэнта Міхаіл Мясніковіч. Працэдура прызначэння, праведзеная з найгрубейшымі парушэннямі статута НАНБ і без узгаднення з акадэмічнай элітай, стала чарговай аплявухай беларускаму грамадству і актам прыніжэння для ўсіх навукоўцаў». Прычым, як падкрэсліваецца ў звароце, «дзіўна не тое, што Лукашэнка прызначаў свайго наменклатурнага функцыянера «смотрышчым» за акадэміяй, —

значна больш здзіўляе маўчанне і баязлівая пакорнасць дзеячаў беларускай навукі».

«Мы, Вашыя студэнты і аспіранты, якія вучацца па Вашых падручніках і слухаюць Вашы лекцыі, не разумеем гэтага маўчання, — заяўляюць прадстаўнікі маладзёжнай арганізацыі. — Мы ўпэўненыя, што ў прыгонным рабстве немагчымы ніякія даследаванні і вынаходніцтвы, сапраўдны творчасць і навука». «Малады фронт» заклікае навукоўцаў «аб'яднацца і не прызнаваць антызаконнага і цынічнага ўмяшання ў свет беларускай навукі». Са свайго боку «Малады фронт» гатовы падтрымаць дзеячаў навукі «акцыямі, зборам подпісаў, раскручваннем грамадска-палітычнага і народнага розгаласу».

Наталля КУЛАГІНА

## АПЫТАННЕ

### Аднаўленне палаца

Сацыялагічныя апытанні сведчаць, што большасць жыхароў Літвы лічыць, што аднаўляць Вялікакішняўскі палац у Вільні не варта, а ягонны падмуркі трэба закансерваваць. 58,1 працэнта апытаных не згодныя з тым, што палац Вялікіх князёў мусяць быць адноўлены за дзяржаўныя сродкі. Ідэю адбудоўваць гэтага помніка падтрымліваюць 26,7 працэнта апытаных. 15,2 працэнта не маюць на гэты конт меркавання. Апытанне сведчыць, што ў Вільні прыхільнікаў аднаўлення гэтага помніка больш чым па ўсёй астатняй краіне, але тым ня менш большасць жыхароў сталіцы Літвы выступаюць за кансервацыю ягонных падмуркаў.

Віктар КОРЗУН

## АДГАЛОСКІ

### Судзілі за прэзідэнцкія выбары

30 кастрычніка Мечыслаў Піруць і Тадэвуш Гавін атрымалі папярэджанне ў Гродзенскім раённым судзе за мінулыя прэзідэнцкія выбары. Першы быў даверанай асобай У.Ганчарыка, другі — членам абласнога штаба агульнага кандыдата.

Суддзя наступным чынам абгрунтаваў іхнюю віну. Маўляў, у школе яны спынілі бацькоў і праявілі з імі незапланаваны сход. У школу іх ніхто не запрашаў, і школа — не месца для палітыкі.

Падзея адбылася 7 верасня ў мястэчку Сапоцкін Гродзенскага

раёна. З уладамі было дамоўлена аб сустрэчы з М.Піруцем у рамках прэзідэнцкай кампаніі ў мясцовым Доме культуры. Аднак там людзей не аказалася. Жыхары Сапоцкіна паведамілі гэтым, што ўлады ўмаўлялі людзей не хадзіць на сход. А ў школе быў скліканы бацькоўскі сход.

Прадстаўнікі У.Ганчарыка пайшлі ў школу. Там ужо дзяжурны паліцэйскі і прадстаўніца райвыканкама з Гродна Зубрыцкая. Дырэктарка школы Зарэцкая спачатку паабяцала, што госці выступяць пасля

заканчэння бацькоўскага сходу. Але потым прапанавала бацькам пайсці з настаўнікамі ў класы. Частка бацькоў — чалавек 30 са 150 засталіся. Некалькі слоў ім сказаў Т.Гавін, а М.Піруць ўдалося прамовіць хвілін 10. Ну, а міліцыя склала пратакол аб несанкцыянаваным сходзе.

Абаронцы пераканаўча давалі, што падчас прэзідэнцкай кампаніі ўлады самі абавязаны былі забяспечыць правядзенне сустрэчы з даверанай асобай аднаго з кандыдатаў, а не перашкаджаць ёй.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

## Сям'я без школы

З васьмі малых дзяцей у сям'і Аляксандра і Іны Бяльчук з вёскі Арлянка Маларыцкага раёна двое яшчэ не дараслі да школьнага ўзросту, а астатнія са згоды бацькоў пакінулі заняткі ажно ў студзень гэтага года. Спраба раённага аддзела адукацыі вярнуць дзяцей у школу пад прымусам судовага рашэння юрыдычнай падтрымкі не знайшла: бацькі карыстаюцца павагай у людзей, жыўць у згодзе, шмат працуюць, асабліва з таго часу, як у 1996 годзе пакінулі калгас і законна займаюцца фермерствам на 9 гектарах зямлі.

А тое, што дзеці Бяльчукоў на самаадкацыі дома, то іхнія

## КДБ паліць наркатыкі

30 кастрычніка супрацоўнікі следчага ўпраўлення Камітэта дзяржаўнай бяспекі Беларусі і следчага аддзела УКДБ па Мінску і Мінскай вобласці знішчылі каля 12 кг марыхуаны і 1,3 кг герані, што знаходзіліся на захоўванні ў камерах захоўвання рэчавых доказаў. Наркатыкі былі знішчаны па рашэнні судаў. Іх сталілі ў высокатэмпературнай печы сталеліцейнага цэху МТЗ.

За 10 месяцаў 2001 года супрацоўнікі Камітэта дзяржаўнай бяспекі рэспублікі канфіскавалі ў злачынцаў 3 кг марыхуаны, 29 кг макавай саломкі, 3 кг какаіну, 3 кг герані і 1,5 кг іншых наркатыкаў.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

бацькі вінавацяць мясцовы калгас «Бяльшавік» і ягоную прафсаюзную арганізацыю. Абраза ад пачатку, пры выхадзе ў аднаасобніцтва, у тым ліку адмова прафкама толькі гэтым дзеям у падарунках да Новага года, прымуслі чалавека слова, якім з'яўляецца Аляксандр Бяльчук, даць цвёрдае абяцанне ніколі не саступіць сваім крыўдзіцелям. Пры гэтым уласнік усё ж не жадае, каб ягоныя дзеці жылі без адукацыі. Сям'я ўжо звярнулася за дапамогай у міграцыйную службу пасольства ЗША ў Маскве, каб атрымаць статус бежанцаў і эміграваць у гэтую краіну.

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

## У Гомелі пабудуюць шалаш і камунізм

Гарадская газета «Гомельские ведомости» 30 кастрычніка праявіла актыўнае ўдзяленне грамадскай думцы наконт правальнага сучаснага пралетарыяту Уладзіміра Леніна. На цэнтральнай вуліцы Гомеля журналісты арганізавалі продаж кніг пра Леніна і паштоў, на якіх адлюстравана рэвалюцыйнае мінулае Расіі. Усе гэтыя рарытэты, выданыя пры савецкай уладзе, былі знойдзены супрацоўнікамі рэдакцыі ў асабістых архівах. Пакупнікам яны прапаноўваліся як за беларускія рублі, гэтак і за савецкія грошы, прычым абменны курс устанаў-

## Граніца Расце памежная сцяна

Па запрашэнні дзяржаўнай службы аховы межаў Літвы Медніцкі памежны кантрольны пункт наведла дэлегацыя экспэртаў памежных войскаў Беларусі. Беларускія службоўцы абмеркавалі з літоўскімі памежнікамі магчымыя агульныя дзеянні ў арганізацыі аховы дзяржаўнай мяжы. Апісваючы мяжу з Беларуссю як будучую знешнюю мяжу Еўрапейскага Саюза, Літва ўвесь час узмацняе кантроль за мяжой з Беларуссю.

Віктар КОРЗУН

ліваўся адвольна.

Як паведаміла намеснік галоўнага рэдактара газеты Віялета Дралюк, прахожыя паставіліся да акцыі добрабычліва. Многія прызнаваліся, што схільныя да настальгічных успамінаў і ў асноўным ім не хапае ўпэўненасці ў заўтрашнім дні. Па словах Віялеты Дралюк, акцыя доўжылася каля гадзіны. Удалося прадаць дзве паштоўкі. Выручана за іх 1 тысяча рублёў, паведаміла намеснік рэдактара, «пойдзе на будаўніцтва камунізму» — журналісты хочучы збудаваць шалаш.

Ірына ШАНЦАВА

## АПАЗІЦЫЯ

### Статкевіча гранты больш не цікавяць

Беларуская сацыял-дэмакратычная партыя (Народная Грамада) больш не будзе настойваць на стварэнні камісіі па правярцы абвінавачванняў на адрас апазіцыі ў раскіданні заходніх грантаў. Пра гэта заявіў лідар партыі Мікалай Статкевіч на сустрэчы з журналістамі 30 кастрычніка ў Мінску.

Нагадаем, што ў раскіданні грантаў прадстаўнікоў апазіцыі абвінавачваў журналіст Аляксандр Фядута. Па словах Статкевіча, зараз гэтага праблема стала страчваць актуальнасць, паколькі ў Беларусі вымалёўваецца новая двухузроўневая структура апазіцыі. На адным узроўні знаходзяцца два палітычныя блокі — правацэнтрыйская Каардынацыйная рада дэмакратычных сіл і левацэнтрыйская канфедэрацыя «За сацыяльны перамены»; на другім — міжпартыйны кансультацыйны орган, савет апазіцыйных палітычных партый. «Пры такой

структуры праблема рэпутацыі правых становіцца іх уласнай праблемай», — лічыць Статкевіч.

Разам з тым, значна ў ён, сацыял-дэмакраты будучы дамагацца ад штаба адзінага кандыдата ў прэзідэнты Уладзіміра Ганчарыка выканання абавязальнага перад актывістамі выбарчай кампаніі з шэрагаў БСДП (НГ). Па словах Статкевіча, гэта — «пытанне даверу». «Я ўжо не кажу пра тое, што ёсць праблема неаплачаных тэлефонных рахункаў. Што такое 70 ці 100 тысяч для чалавека, у кватэры якога размяшчаўся штаб, або неаплачаны бензін, ці арэнда аўтамабіля... Мы больш за ўсіх прапавалі ў гэтых штабах, і калі 4 тысячы з 4.700 валанцёраў маюць прэтэнзіі, то гэта ўдар па партыі», — сказаў Статкевіч. Разам з тым, лідэр БСДП (НГ) зазначыў, што гэтая праблема «стала паступова вырашацца».

Юрый ПАЦЁМКІН

## Абразы з ікрою

Кантрабандны тавар, ацэнены мытнікамі на суму больш за тры мільёны рублёў, затрыманы 29 кастрычніка на пункце пропуску «Варшаўскі мост» мытні «Заходні Буг».

У скрынях для бялізны турыстычнага аўтобуса, які ехаў з Масквы ў Германію, знаходзіліся 26 правааслаўных абразоў і яшчэ два складаныя абразы. У маразільнай камеры аўтобуса былі знойдзены 35 паўкілаграмовых бляшанак чорнай ікры. Абразы ацэнены экспертамі ў 1,5 мільёна рублёў. Ікра, паводле ацэнкі мытні, каштуе 1 мільён 837 тысяч рублёў. Кантрабандны тавар затрыманы.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

## РАМОНТ

### Фінансавыя тупікі эксперыментаў

Нават калі будзе адпаведнае рашэнне гаспадарчага суда, то і ў гэтым выпадку Баранавіцкі завод аўтаматычных ліній не атрымае сёлета шматмільённую грашовую запазыку з калгасаў Брэстчыны за выкананы капітальны рамонт больш як 20 збожжаўборачных камбайнаў тыпу Е-516 вытворчасці былой ГДР. Гэту працу яшчэ ў 1999 годзе «вяркі» навазвалі сталіністам як нібыта выратавальны для эканомікі завода і вёскі эксперымент. Мелася на мзе ўзмацніць зношаны парк уборачнай тэхнікі тымі камбайнамі, што апынуліся «выпнутымі» з Усходняй Нямеччыны пасля аб'яднання яе з ФРГ. Ахвотныя да дарэмнага не знайшлі час палічыць, што рамонт старога можа быць

даражэйшым, чым плаціць за новае. А так і атрымалася. Эксперымент аказаўся загнаным у фінансавы тупік.

Гісторыя, аднак, нібыта зноў паўтараецца. Пастановай Саўміна ад 24.08.2001 года Баранавіцкі завод аўтаматычных ліній перападпарадкаваны Беларускай чыгунцы. На плошчах, дзе крахам пайшоў рамонт сельгастэхнікі, зараз эксперыментуюць зборку пасажырскага вагона. Гэта, аднак, не толькі адцягвае абаротныя сродкі ад профільнай дзейнасці па выпуску станкоў і аўтаматычных ліній, але яе кб на злосьць Гомельскаму вагонрамонтнаму заводу, тэхналагічная магчымасць якога нагружана на паўсілы.

Галіна БАРАВАЯ



Афіцыйная цырымонія павінна была адбыцца а 12-ай гадзіне, але прыніжэнныя суды ў прызначаны час журналісты і ахвотныя паглядзець, як запрацае «камароўскі» фантан, менчукі пабачылі, як ра-

бочыя ўжо скручваюць соплы.

Аказалася, што фантан забіў раней 12-ці гадзінаў, бо менавіта тады на Камароўку завітаў мінскі мэр Міхаіл Паўлаў. Яму на колькі хвілінаў паказалі працуючы фан-

тан і адключылі. Мала хто там яшчэ хоча паглядзець! Пашанцавала адзінак. У тым ліку, і нашаму фотакарэспандэнту: ён разам са сталічным мэрам падзяліў уражанне ад фантаннага відовішча.

Праўда, незразумела яшчэ, навошта было адкрываць фантан у лістападзе, халоднай парой. Відаць, гэта прымаркавана да «чырвонага дня календара» 7 лістапада.

## Беларусь ва ўяўленні амерыканскіх габрэяў

У 2002 годзе прыкладна ў два разы павялічыцца колькасць замежных турыстаў, якія наведваюць Беларусь па лініі Іўдзейскага рэлігійнага аб'яднання (ІРА) ў Рэспубліцы Беларусь. Пра гэта БелаПАН паведаміў прэзідэнт ІРА Юрый Дорн, які 29 кастрычніка вярнуўся з ЗША, дзе на працягу месяца знаходзіўся з прыватным візітам.

Прэзідэнт ІРА абмеркаваў праблемы наведвання Беларусі амерыканцамі з кіраўнікамі шэрагу буйных турыстычных кампаній. Паводле яго слоў, ужо ў красавіку першая група рэлігійных габрэяў з Амерыкі прыбудзе ў Беларусь, каб пакланіцца святым для іўдзеяў месцам. Разам з тым, сп. Дорн зазначыў, што амерыканскія бізнесмены з аспярожнасцю ставяцца да

турыстычных магчымасцяў Беларусі. «Іх засмучае адсутнасць у краіне камфартабельных гатэляў і недастатковая інфармацыя пра Беларусь у інтэрнэце. Апрача таго, многія амерыканцы лічаць, што ў Беларусі маюцца праблемы з прадуктамі і высокі ўзровень радыяцый, што можа ўяўляць пагрозу для здароўя», — сказаў сп. Дорн. Паводле яго слоў, давалася доўга пераконваць амерыканцаў у вартасцях Беларусі, якая прыцягвае ўвагу як іўдзеяў, гэтак і нерэлігійных габрэяў, сваякі якіх у розны час эмігравалі ў ЗША. «Мы спадзяёмся, што ў будучым годзе па лініі аб'яднання ў краіну прыедуць не менш за дзве тысячы ішанаўцаў», — паведаміў сп. Дорн.

Марат ГАРАВЫ

## ІНІЦЫЯТЫВА

### «Народная будоўля» выратавала бюджэт

30 кастрычніка ў Горках на першым паверсе раённай бальніцы адкрылася адрамантаванае дзіцячае аддзяленне на 38 ложкаў. Яго рамонт вёўся метадам «народнай будоўлі».

Горацкая раённая бальніца была пабудавана ў 1964 годзе. Грошай у раённым бюджэце на яе рамонт і рэканструкцыю не было, а таму райвыканкам прыняў рашэнне правесці працы з дапамогай усяго раёна. Палаты аддзялення замацавалі за прадпрыемствамі, калгасамі і саўгасамі на выручаных за здачу збожжа грошы

закупілі новую мэблю. Таксама былі выкарыстаны сродкі, заробленыя на раённым і рэспубліканскім суботніках.

Мясцовыя ўлады спосабам «народнай будоўлі» плануюць адрамантаваць хірургічнае аддзяленне, размешчанае на другім паверсе бальніцы. Гэта не першы вопыт выкарыстання «народнай будоўлі» ў Горацкім раёне. Летась у райцэнтры такім спосабам быў створаны дзіцячы парк, роўнага якому, як сведчаць відэаочцы, няма нават у Магілёве.

Канстанцін УВАРАЎ



# МФ абараняе «шпіёна»

Амбасадар Італіі ў Мінску пакінуў межы Беларусі і выехаў на радзіму дзеля кансультацыяў з урадам. Гэты дэмарш вытлумачаецца арыштам 50-гадовага італьянскага журналіста Піу Анжэла Антонія, якога па абвінавачванні ў шпіянажы беларускія ўлады засадзілі за kraty на чатыры з паловай гады. Разам з ім за здраду радзіме да чатырох гадоў зняволення прыгавораная беларуская грамадзянка Ірына Ушак.

Італьянец і беларуска былі затрыманыя аператыўнай групай КДБ 18 красавіка 2001 года пры атрыманні дакументаў васнага

характару. Толькі за дні да прэзідэнцкіх выбараў гэтую інфармацыю, якая дагэтуль хавалася, органы «укінулі» ў прэсу. Суд разгледзеў справу скарачэчна, літаральна за тры дні. Вырак – калегій Мінскага гарадскога суда Піу Анжэла Антонія прыгавораны да 4,5 гадоў зняволення за шпіянаж, а Ірына Ушак – да 4 гадоў зняволення за здраду радзіме. Цяпер лёс італьянскага журналіста вырашаецца знешнедипломатычнымі ведамствамі Італіі і Беларусі, аднак у лепшым выпадку яго могуць дэпартаваць з нашай краіны, што, на думку прадстаўнікоў незарэгістраванай маладзёжнай арганізацыі, з’яўляецца парушэннем правоў грамадзяніна Італіі.

На паседжанні Рады маладзёвай арганізацыі Еўрапейскія дэмакратычныя студэнты, якая прайшла 24-28 кастрычніка ў Вільні, маладзёвае крыло правачай партыі Італіі *Forza Italia* падняло пытанне пра далейшы лёс Піу Анжэла Антонія. Сакратар міжнароднай камісіі Маладога Фронта Сяргей Лісичонак, які прысутнічаў на форуме, заявіў 31 кастрычніка пра «палітычны характар» справы. *«Forza Italia»* вельмі занепакоеная арыштам грамадзяніна Італіі Піу Анжэла Антонія і прапанавала нам узняць гэтую праблему. *Forza Italia* лічыць, што арышт быў неспрэчна звязаны з пазіцыяй Італіі адносна прэзідэнцкіх выбараў на Беларусі. Італія была самай

першай рэспублікай, якая прызнала выбары цалкам недэмакратычнымі. Гэты арышт *Forza Italia* схільна звязваць з вынікамі выбараў, з іх непрызнаннем», – сказаў Сяргей Лісичонак. МФ выпрацаваў шэраг мерапрыемстваў у падтрымку Піу Анжэла Антонія. 15 лістапада перад будынкам МЗС МФ мяркуе правесці пікет у абарону свабоды слова на Беларусі і супраць антыеўрапейскай палітыкі Лукашэнкі. 14-18 лістапада МФ арганізуе ў Мінску сустрэчу з італьянскімі палітыкамі, якія прыедуць, каб выказаць падтрымку беларускай дэмакратыі і «засведчыць падтрымку свайму суайчынніку».

Рыгор БУЯН

## ДЗЯДЫ



Памятны знак ахвярам сталінскага генацыду ў мінскім парку Чалюскінцаў

## Сілавікі не слухаюць Лукашэнку

Заканчэнне, пачатак на стар.1

А калі ты сумленна праводзіш палітыку, калі ты сам не злодзей, яны гэтага страшна баяцца: «Ды ну, хлопцы, бацька сказаў: замочыць». Быў выпадак, калі яны няправільна сябе пачалі праводзіць. Памятаеце вы гэтых шчаўлікаў і іншых. Дзе яны зараз?.. Таму ў краіне парадок, і ўсе задаволены, і дакладваюць у Службу бяспекі: «Тры тысячы галоў за Вас прагаласавалі». Так, так, званілі і дакладвалі – «галоў». Так жа было?».

Паводле сведчанняў жа былых супрацоўнікаў пракуратуры Алега Случака і Дзмітрыя Петрушкевіча,

якія абнародавалі свае звесткі напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў, знікненне Шчаўліка і іншых злачынных аўтарытэтаў на сумленні гэтак званага «эскадрона смерці».

Пракаменціраваць сказанае прэзідэнтам у Гомелі прадстаўнікі праваахоўных органаў не могуць. Як патлумачылі, напрыклад, намеснік дзяржаўнага сакратара Савета бяспекі Міхал Удовікаў і начальнік упраўлення КДБ Анатоль Міцкевіч, яны не чулі выступлення Аляксандра Лукашэнкі ў Гомелі і не глядзелі ў мінулую суботу праграму «Панараму» на Беларускам тэлебачанні, дзе яно прагучала.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

## Суд па іску да аўтара «Тайных спружын»

1 лістапада ў судзе Першамайскага раёна Мінска прадоўжыўся разгляд іску аб абароне гонару і годнасці старшыні Аб’яднанай грамадзянскай партыі (АГП) Анатоля Лябедзкі да Беларускага тэлебачання і аўтара праграмы «Тайныя спружыны палітыкі» Юрыя Азаронка.

На папярэднім пасяджэнні (яно адбылося каля паўтара месяцаў таму) суд прапанаваў абодвум бакам прадставіць матэрыялы, у прыватнасці запіс праграмы Азаронка, якая выйшла ў эфір у сакавіку 2001 года. У ёй Лябедзька абвінавачваўся ў тым, што спрабаваў нелегальна правесці ў Беларусі праз польска-беларускую мяжу 10 тысяч долараў ЗША. Ісцэц заявіў, што гэтыя звесткі з’яўляюцца паклёпам, і патрабуе іх абвяржэння, а таксама кампенсацыі маральнага ўроні ў памеры 5 мільёнаў рублёў – з Беларускай

дзяржтэлерадыекампаніі і 10 мільёнаў – з Юрыя Азаронка.

На сённяшнім пасяджэнні суда юрыдычны прадстаўнік Азаронка не прадставіў запіс тэлепраграмы. Паводле яго слоў, запіс спёрты, бо ў сувязі з цяжкім матэрыяльным становішчам беларускага тэлебачання касеты выкарыстоўваюцца шматразова. Аднак запіс перадачы прадставіў суду Анатоль Лябедзька. Падчас суда стужка з запісам праграмы была разгледжана. Судзія задаволіла хадайніцтва юрыдычнага прадстаўніка адказчыка аб выкліку ў суд аўтара праграмы Юрыя Азаронка з тым, каб ён патлумачыў звесткі, што прагучалі на касеце. Суд перанесены на няпэўны час: Алена Ананіч заявіла, што каголькі яна кладзецца ў бальніцу, іск будзе разглядаць іншы суддзя.

Генадзь БАРБАРЫЧ

# Няма ўстойлівых тэрарыстычных груп

Заканчэнне, пачатак на стар.1

У гэты ж перыяд праваахоўнымі органамі правяраны 36 аператыўных матэрыялаў па фактах удзелу грамадзян у падрыхтоўцы да тэрарыстычнага акту, 9 з іх – з прыкметамі «цэнтральнага тэро-ру». Як пазней патлумачыў начальнік упраўлення Камітэта дзяржаўнай бяспекі Анатоль Міцкевіч, «цэнтральны тэрор» – гэта неафіцыйны тэрмін, які азначае, што тэрарыстычныя акты маглі быць скіраваныя супраць вышэйшых службовых асоб дзяржавы.

Па словах намесніка дзяржсакратара СБ, зараз у краіне атрымлівае развіццё гэтак званы «тэлефонны тэрарызм». У якасці прыкладу ён прывёў выпадак пагрозы выбуху ў Мазыры падчас святкавання там «Дажынак-2001». Хоць на праверку такіх фактаў задзейнічаюцца значныя сілы і сродкі, іх раскрыццельнасць працягвае заставацца нізкай, занадчыў М.Удовікаў. Так, у 2000 годзе з 70 «тэлефонных тэрарыстаў» устаноўлены толькі 15, у 2001 годзе са 120 – 27.

У мэтах кантролю за знаходжаннем на тэрыторыі краіны замежных грамадзян і асоб без грамадзянства, асабліва прыбыўшых з рэгіёнаў Азіі і Каўказа, праваахоўнымі органамі сумесна з калегамі з сумежных дзяржаў право-

дзіцца спецыяльныя аперцыі «Апоўзень» «Невад», «Нелегал», «Мяжа», «Канал», «Вышук», «Пасажыр», «Уцякач». Паводле інфармацыі М.Удовікава, у 2001 годзе органамі МУС вынесены пастановы аб дэпартацыі ў дачыненні да 592 інашэземцаў, з іх 21 былі дэпартаваныя з краіны ў прымусовым парадку. Для эфектыўнага і аператыўнага рэагавання на надзвычайныя сітуацыі ў пастаяннай гатоўнасці знаходзіцца больш за 1.000 аварыйна-ратавальных падраздзяленняў Міністэрства па надзвычайных сітуацыях. У стадыі прапрацоўкі знаходзіцца пытанне аб усталяванні правілаў абыходжання з паштовай карэспандэнцыяй. У цэлым, па словах М.Удовікава, «зробленае апошнім часам праваахоўнымі і іншымі дзяржаўнымі органамі ў галіне барацьбы з тэрарызмам можна лічыць здавальняючым». «Разам з тым М.Удовікаў канстатаваў, што «балансаванне свету на мяжы глабальнага канфлікту непазбежна паўплывае на ўнутранае становішча ў рэспубліцы». З найбольш істотных перадумоў для ўзнікнення «асобных працягненняў тэрарызму» ён выдзеліў складанае міграцыйнае становішча. З 1996 года, паводле яго звестак, на дзяржаўнай мяжы былі затрыманы 4.820 незаконных мігрантаў, выяўлены і спынены звыш 280 каналаў незаконнай

міграцыі, затрыманы каля 140 арганізатараў і памагатых з ліку грамадзян Беларусі і сумежных дзяржаў, якія займаліся незаконнай міграцыяй. М.Удовікаў паведаміў, што, паводле прагнозаў расійскіх экспертаў, з пачаткам антытэрарыстычнай аперцыі прыток бежанцаў з сярэднеазіяцкіх краін толькі на тэрыторыю Расіі можа склацца да 1 мільёна чалавек, з якіх каля 10 тысяч могуць пранікнуць і на тэрыторыю Беларусі. Патэнцыйнымі хаўрусянкамі ў крымінальнай дзейнасці могуць стаць каля 1.000 выхадцаў з рэгіёнаў з павышанай тэрарыстычнай актыўнасцю, якія цалерашнім часам вучацца і працуюць у Беларусі па лініі гуманітарнага абмену, сказаў М.Удовікаў. З 24 кампаніа працягваючых у краіне этнічных груп 22, паводле яго слоў, патрабуюць асаблівай увагі, таму што аб’ядноўваюць да 7 тысяч чалавек, якія спавядаюць іслам.

Рэальнай перадумовай да ўчынення тэрактаў, па словах М.Удовікава, з’яўляецца незаконнае захоўванне грамадзянамі значнай колькасці зброі і боепрыпасаў. Так, з 1998 года з незаконнага абароту выключаны больш за 18 тысяч адзінак зброі і больш за 150 кг выбуховых рэчываў. Са шкадаваннем чыноўныя значнаць, што застаецца даступнай для шырокага кола асоб спецыяльная інфар-

мацыя па вырабу выбуховых рэчываў і прыстасаванняў. Такая літаратура прадаецца на рынках і дапаўняецца рэсурсамі Інтэрнета. Толькі ў 2000 годзе органамі МУС і КДБ на рынках было канфіскавана каля 3.500 кампакт-дыскаў з падобнай інфармацыяй.

«Асноўнай крыніцай фінансавання тэрарыстычных арганізацый традыцыйна з’яўляецца наркабізнес», – сказаў М.Удовікаў. – Таму барацьбу з ім мы разглядаем як адну з мер супрацьдзеяння тэрарызму. У 2000 годзе праваахоўнымі і мытнымі органамі падчас аператыўных мерапрыемстваў канфіскавана 2.672 кг наркатычных рэчываў. У 2001 годзе спынена 109 фактаў незаконных апераций з наркотыкамі. Пры гэтым канфіскавана 1.206 кг, прыцягнуты да крымінальнай адказнасці 88 інашэземцаў».

З пачаткам антытэрарыстычнай аперцыі, матчыным скарачэннем паставак нафты ў Еўропу з арабскага свету і павелічэннем паставак з Расіі асаблівы эканамічны і палітычны аспект, на думку намесніка дзяржсакратара Савета бяспекі, набывае гарантыванне бяспечнага функцыянавання больш за 10.000 км магістральных газа-, нафта- і прадуктаправодаў, што праходзяць па тэрыторыі Беларусі.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ, БелаПАН

## Беларусь - крупнейший поставщик оружия исламистам

Беларусь является крупнейшим поставщиком оружия радикальным исламистским группировкам. Об этом сообщает DPA со ссылкой на источники в ЦРУ.

Так, по данным источников в ЦРУ только в первой половине 2001 г. Беларусь подписала контракты с арабскими, палестинскими и албанскими мусульманскими экстремистскими группировками на поставку оружия общей суммой более \$500 миллионов.

В Белоруссии со времен распада СССР сохранилось огромное количество оружия. Более того, Беларусь расширила и усовершенствовало производственные мощности ВПК. Беларусь также входит в десятку поставщиков вооружения странам третьего мира, отмечают источники.

DPA подчеркивает, что в Белоруссии, население которой составляет всего 10 млн человек, на вооружении находятся 1700 танков Т-72.

Симон Веземен, ведущий эксперт по контролю за вооружением и распространением стокгольмского института SIPRI отметил, что «Беларусь является самой секретной страной в вопросах заключения сделок по поставкам вооружений за рубеж и одной из наиболее безответственных в этом вопросе».

Официальная информация Минска по вопросам вооружений строго засекречена, поэтому западным наблюдателям приходится базировать свои выводы на данных разведки и информации дипломатов, а также данных из восточноевропейских журналов. Так, по данным источников в ЦРУ и информации израильского издательства DEBKA, Белоруссия производила поставки оружия албанцам, сражавшимся в Косово и Македонии. В эти поставки входили пулеметы, пушки, противотанковые ракеты и боеприпасы, сообщает DPA.

Utro.ru

## Шеварднадзе отправил правительство в отставку

Президент Грузии Эдуард Шеварднадзе объявил в четверг об отставке правительства Республики в полном составе, сообщает РИА «Новости». До формирования нового правительства обязанности министров будут исполнять их первые заместители.

Шеварднадзе также призвал парламент страны приступить к обсуждению конституционных изменений. Об этом журналистам

сообщил в четверг председатель грузинского парламента Зураб Жвания. Он уже предложил депутатам обсудить в пятницу процедуру избрания нового спикера. Напомним, что ранее Жвания заявил, что готов уйти в отставку для того, чтобы исключить слухи о его планах захватить власть в стране. Зураб Жвания сказал, что он «хоть сегодня готов сложить с себя полномочия».

## РАСІЗМ

### Задержаны участники погромов

Прокурор Москвы Михаил Авдюков создал оперативный штаб по расследованию массовых драк, произошедших во вторник вечером на юге столицы. В них погибли два человека, несколько десятков получили ранения. Некоторые из пострадавших госпитализированы в тяжелом состоянии.

Как сообщили РИА «Новости» в пресс-службе городской прокуратуры, штаб возглавил первый заместитель прокурора Москвы Анатолий Зуев, в него вошли работники прокуратуры, УФСБ и милиции.

Перед следственно-оперативной группой поставлена задача не только расследовать убийства, но и установить организаторов и идеологов преступной акции, подчеркнули в прокуратуре.

По последним данным, уже задержано 25 участников массовых драк: 13 человек поймали сразу после произошедшего, еще 12 – в течение ночи. В пресс-службе ГУВД Москвы РИА «Новости» сообщили, что задержанных проведут на причастность к организации «Русское национальное единство». По словам оперативников, у многих участников драки на руках были нашивки РНЕ.

Поиски правонарушителей продолжается. «Задержания еще будут», – сказал источник агентства в столичном ГУВД.

ЧП на территории продовольственного рынка у станции метро «Царицыно» произошло во вторник около 20:30. На продовольственном рынке, по большей части выходцев с Кавказа, напали 250-300



молодых людей, вооруженные палками и железными прутами. Милиции удалось прекратить драку, только несколько раз выстрелив в воздух. В ней погибли два человека: один от полученных ранений скончался на месте, второй – позже в больнице. Еще 23 получили ранения.

Однако, по данным милиции, агрессивно настроенные молодые люди на этом не успокоились: они спустились в метро, где около 100 человек набросились на пассажиров в вагоне на перегоне станций «Царицыно» – «Каширская». По имеющимся данным, 12 человек госпитализированы с травмами различной степени тяжести. Кроме того, около 21:00 у гостиницы «Севастополь» еще приблизительно 100 молодых людей напали на граждан Афганистана и избили их. После драки госпитализированы пять человек. Среди пострадавших в беспорядках – граждане Армении, Индии и Афганистана.

В тот же день прокуратура Южного административного округа возбудила по данному факту уголовное дело по статьям 105 и 213 Уголовного кодекса РФ – убийство и хулиганство





## ПОНЕДЕЛЬНИК • 5 НОЯБРЯ

6.30	Доброе утро, Беларусь!	11.35	Сериал «Приключения Электроника».
7.00	Новости.	13.45	Сериал «Королева Марго».
7.10	Доброе утро, Беларусь!	15.30, 16.30, 18.55	Сериал «День рождения Буржуя-2».
9.00	Новости.	18.35	Герой дня.
9.15	Документальный сериал «Страны мира». Оман (Международный Французский Канал).	20.00	Алчность.
10.05	«Страсти». Сериал (Италия).	21.55	Сериал «Скорая помощь».
10.55	Телебарометр. Прогноз погоды.	23.30	Гордон.
11.10	«Человек моря». Сериал (Аргентина).		
12.00	Новости.	07.05	Новости культуры.
12.15	«Время местное». Репортажи из провинции.	07.30	«РОДНАЯ КРОВЬ». Худ. фильм.
12.40	Международный турнир по теннису. Сателлит. Женщины. Финал.	08.55	«Цветик-семицветик». Мультфильм.
13.10	Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «Палка-выручалочка». «Про козла».	09.15	А.Генис. Письма из Америки.
13.45	«ДОЛГАЯ ДОРОГА В ДЮНАХ». Худ. фильм (Рижская к/с). 7-я серия, заключительная.	09.40	Полонезы Г.Венявского исполняет М.Федотов (скрипка).
15.00	Новости.	09.55	«Командировка». Док. фильм.
15.15	Детективный сериал «Жюли Леско» (Франция).	10.35	Сферы.
17.00	«Страсти». Сериал (Италия).	11.30	Новости культуры.
18.00	Новости.	11.45	«ИНОСТРАНКА». Худ. фильм.
18.20	Зона Икс.	12.55	«Легенда о злом великане». Мультфильм.
18.30	«Рождение звезды». Док. фильм об участии белорусских спортсменов в Олимпийских играх.	13.15	Вместе с Фавалей.
19.10	VII Международный музыкальный фестиваль «Золотой шлягер-2001». Конкурс молодых исполнителей. Передача из Могилева.	13.30	Золотая ладья-2001.
20.40	Колыбельная.	14.15	Архитектурная галерея.
21.00	Панорама. Информационный канал.	14.30	«Осенние портреты».
21.45	«Человек моря». Сериал (Аргентина).	15.00	Новости культуры.
22.35	Стадион.	15.10	«Готовы или нет». Сериал.
23.00	Планета «АРТ».	15.35	«Командировка». Док. фильм.
23.30	Новости.	16.15	В.А.Моцарт. Концерт-рондо.
23.45	Международный турнир по теннису. Сателлит. Женщины. Финал.	16.30	«Мир авиации».
		17.00	«Подводная пещера».
		17.30	Новости культуры.
		17.50	«Мой Эрмитаж».
		18.15	«Будденброки». Сериал.
		19.15	Ленинградское дело.
		19.45	Спокойной ночи, малыши!
		20.05	«Конармия». Спектакль.
		22.30	От киноавангарда к видеоарту.
		23.00	Новости культуры.
08.00	Новости.	05.45, 14.35, 17.40, 00.10	Дорожный патруль.
08.15	«Земля любви». Сериал.	06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00	Сейчас.
09.15	Каменская. Смерть и немного любви». 1-я серия.	06.10, 06.40, 07.10, 07.35	День за днем.
10.20	Документальный детектив. Библиомания.	07.50	Назло.
11.00	Новости.	08.25, 14.55, 18.45	Сериал «Тайны следствия».
15.00	«Вечный зов». Сериал.	09.20, 12.20	Телемагазин в Минске.
16.00	Большая стирка.	09.35	«Итого».
17.00	Новости.	10.25	Сериал «Улицы разбитых фонарей II».
17.25	«С легким паром!».	11.25	«Все в сад!».
18.00	Жди меня.	13.20	«За стеклом».
19.00	«Кто хочет стать миллионером?».	14.00	Сейчас.
20.00	Время.	14.25	Телемагазин в Минске.
20.35	«Каменская. Чужая маска».	16.00	Сейчас.
21.40	Независимое расследование.	16.30	Сериал «Самые громкие преступления XX века».
22.30	Ночное «Время».	17.05	«За стеклом».
23.00	«На футболе».	18.00	Сейчас.
23.30	«Ночная смена» Дмитрия Диброва.	20.05	Тушите свет.
		20.30	Сериал «Улицы разбитых фонарей II».
		22.00	Грани.
		22.45	Соловьиная ночь.
		23.40	«За стеклом».
08.00	Вести.	06.00	«Икс-мен». Мультсериал.
08.15	«Морепавание Солнышкина». Мультфильм.	06.30	«Школьный пес». Мультсериал.
08.30	Сериал «Семейные тайны».	07.00	«Таинственные рыцари Тир На Ног». Сериал.
10.00	Вести.	07.30	«Мурашки». Сериал.
10.30	«Ничуть не страшно». Мультфильм.	08.00	Информационная программа «168 часов Минска».
10.40	Фильм «ПО ПРОЗВИЩУ ЗВЕРЬ».	08.55	«Виртуальный мир».
16.00	Вести.	09.00	Боевик «ЖЕНЩИНА БЕЗ ИМЕНИ».
16.30	Фильм «КОРОНА РОССИЙСКОЙ ИМПЕРИИ».	11.15	«Параллели».
18.00	Сериал «Московские окна».	11.30	«Дискавери» на СТБ.
19.00	Вести.	12.00	Новости СТБ.
19.35	Местное время. Вести – Москва.	12.15	«Случайный свидетель».
19.55	Детектив «ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ. ТАЙНА ОТОРВАННОЙ ПРЯЖКИ».	12.45	«Серебряная свадьба». Сериал.
22.00	Вести + Подробности.	13.55	«Серебряная свадьба». Сериал.
22.30	Местное время. Вести – Москва.	15.00	Новости СТБ.
22.45	Большой репортаж РТР. «Ченя, неоконченные истории».	15.15	Кулинарные рецепты от ресторана «Лесной».
23.10	Криминальная комедия «СВЯТОЙ ГОД».	15.30	«Мурашки». Сериал.
		16.00	«Школьный пес». Мультсериал.
		16.30	«Икс-мен». Мультсериал.
		16.55	«Чертенюк». Теленовелла.
		18.00	Новости СТБ.
		18.15	Международные спортивные новости на СТБ.
		18.30	«Дискавери» на СТБ.
		19.00	«Тема дня». Авторская программа Сергея Виноградова.
		19.10	Премьер-парад. Столичный.
		19.15	«Вечарница».
		19.30	Фильм ужасов «ПАУКИ».
		21.40	«Пятый угол». Сериал.
		23.00	Новости СТБ-24 часа.
		23.30	«Виртуальный мир».
		23.45	«Телеспециал».
		00.00	Футбольный курьер.
		00.25	Ночной разговор с Алексеем Лушиным.
05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05	Сегодня.		
05.10, 06.20, 07.55, 13.25, 17.40	Криминал.		
05.20, 07.15	Впрок.		
05.35, 06.40, 13.40	Афиша.		
05.40, 07.25	Наши любимые животные.		
05.45, 06.45, 07.45	Пять минут с Новоженювым.		
05.50, 06.50	Большие деньги.		
06.35, 07.40	Карданный вал.		
08.25	Служба спасения.		
09.25	Намедни.		
10.40	Куклы.		

## ВТОРНИК • 6 НОЯБРЯ

6.30	Доброе утро, Беларусь!	06.40	Афиша.
7.00	Новости.	06.45	Пять минут с Новоженювым.
7.10	Доброе утро, Беларусь!	06.50	Большие деньги.
9.00	Новости.	07.15	Впрок.
9.15	«Страсти». Сериал (Италия).	07.40	Карданный вал.
10.10	Арсенал. Программа об армии.	07.45	Пять минут с Новоженювым.
10.35	Стадион.	07.55, 21.55	Сериал «Скорая помощь».
11.00	«Человек моря». Сериал (Аргентина).	09.25	Алчность.
12.00	Новости.	10.10	Дог-шоу «Я и моя собака».
12.15	Добрый день, Беларусь!	11.30	Сериал «Приключения Электроника».
13.00	Н.Беспалова, И. Макарова в худ.фильме «НЕВЕСТА С СЕВЕРА» («Ереван»).	12.50	Впрок.
14.20	Здоровье. Тележурнал.	13.40	Афиша.
14.45	Док.сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).	13.45	Сериал «Королева Марго».
15.00	Новости.	15.30	Сериал «Салон красоты».
15.15	«Данни, расскажи мне историю». Док. сериал (Международный Французский Канал).	16.35	Сериал «День рождения Буржуя-2».
15.25	«Все на орбиту!» Познавательный сериал для детей (Международный Французский Канал).	18.35	Сериал «День рождения Буржуя-2».
15.35	«Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).	20.00	Алчность.
16.10	«Пять чудес».	23.30	Гордон.
16.20	«5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.		
17.00	«Страсти». Сериал (Италия).	07.05	Новости культуры.
18.00	Новости.	07.30	«ДИНГО». Худ. фильм.
18.15	Зона Икс.	09.15	Золотой пьедестал.
18.25	«Москва – Минск».	09.40	Документальный экран.
18.40	«Восхождение на Олимп». Док. фильм об участии белорусских спортсменов в Олимпийских играх.	10.35	Дом актера.
19.10	VII Международный музыкальный фестиваль «Золотой шлягер 2001». Конкурс молодых исполнителей. Передача из Могилева.	11.15	«Приключения Хомы». Мультфильм.
20.40	Колыбельная.	11.30	Новости культуры.
21.00	Панорама. Информационный канал.	11.45	«ПОСЛЕ ДОЖДИКА В ЧЕТВЕРГ...». Худ. фильм.
21.45	«Человек моря». Сериал (Аргентина).	13.00	«Али-Баба и сорок разбойников». Мультфильм.
22.35	Спорт-курьер.	13.30	Вместе с Фавалей.
22.45	Ток-шоу «Дела житейские».	14.15	Дело житейское.
23.10	Новости.	14.30	Сценария.
23.25	К.Денев в мелодраме «ЛЮБИМАЯ ТЕЩА» (Франция).	15.00	Новости культуры.
		15.10	«Готовы или нет». Сериал.
		15.35	Документальный экран.
		16.30	«Российский курьер».
		17.00	«В поисках Мерримак».
		17.30	Новости культуры.
		17.50	Дворцовые тайны.
		18.15	«Будденброки». Сериал.
		19.15	Ленинградское дело.
		19.45	Спокойной ночи, малыши!
		20.00	К 100-летию нобелевских премий.
		20.40	«ДИНГО». Худ. фильм.
		22.30	«Апокриф».
		23.00	Новости культуры.
05.45, 14.35, 17.40	Дорожный патруль.		
06.00	Сейчас.		
06.10	День за днем.		
06.30	Сейчас.		
06.40	День за днем.		
07.00	Сейчас.		
07.10	День за днем.		
07.30	Сейчас.		
07.35	День за днем.		
07.50	Назло.		
07.40	Тушите свет.		
08.00	Сейчас.		
08.25, 18.45	Сериал «Тайны следствия».		
09.25	«Один день».		
10.00	Сейчас.		
10.25	Сериал «Улицы разбитых фонарей II».		
11.25	Катастрофы недели.		
12.00	Сейчас.		
12.20, 14.25	Телемагазин в Минске.		
13.20	«За стеклом».		
14.00	Сейчас.		
14.55	100 чудес света.		
16.00	Сейчас.		
16.30	Сериал «Самые громкие преступления XX века».		
17.05	«За стеклом».		
18.00	Сейчас.		
20.00	Сейчас.		
20.35	Тушите свет.		
20.50	Сериал «Улицы разбитых фонарей II».		
22.00	Грани.		
22.45	Сериал «Первая волна III».		
23.35	«За стеклом».		
00.10	Дорожный патруль.		
08.00	Вести.		
08.15	«Дюймовочка». Мультфильм.		
08.40	Фильм-сказка «ОСЕННИЕ КОЛОКОЛА».		
10.00	Вести.		
10.30	«Санта-Барбара». Сериал.		
16.00	Вести.		
16.30	Фильм «КОРОНА РОССИЙСКОЙ ИМПЕРИИ».		
18.00	Вести.		
19.00	Местное время. Вести – Москва.		
19.35	Творческий вечер Игоря Крутого.		
23.35	Комедия «ЛИЧНАЯ ЖИЗНЬ КОРОЛЕВЫ».		
01.10	Прогноз погоды.		
05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05	Сегодня.		
05.10, 06.20, 13.25, 17.40	Криминал.		
05.20, 07.15	Впрок.		
05.35, 06.40, 13.40	Афиша.		
05.40, 07.25	Наши любимые животные.		
05.45, 06.45, 07.45	Пять минут с Новоженювым.		
05.50, 06.50	Большие деньги.		
06.35, 07.40	Карданный вал.		
08.25	Служба спасения.		
09.25	Намедни.		
10.40	Куклы.		

## СРЕДА • 7 НОЯБРЯ

7.00	Новости.	11.45	Шоу Елены Степаненко.
7.10	Б.Бабочкин в худ.фильме « <b>ЧАПАЕВ</b> » («Ленфильм»).	12.35	Фильм « <b>МИЛЛИОН ЛЕТ ДО НАШЕЙ ЭРЫ</b> ».
8.40	Волшебная сокровищница «Союзмультфильма». «Отважный Робин Гуд».	14.25	«Одесские рассказы». «Грация».
9.00	Новости.	15.20	Совершенно секретно.
9.15	Сад мечты. Передача для дачников.	16.10	Комедия « <b>ОПАСНО ДЛЯ ЖИЗНИ!</b> ».
9.40	Худ.фильм « <b>ЗЕЛЕНый ФУРГОН</b> » (Одесская к/ст).	18.35	Концерт.
12.00	Премьера док.фильма «Примерка судьбы» об участии белорусских инвалидов-колясочников в Паралимпийских играх.	21.55	Фильм « <b>ИЗГОНЯЮЩИЙ ДЬЯВОЛА</b> ».
12.25	М.Пуговкин, М.Водяной в комедии « <b>СВАДЬБА В МАЛЫНОВКЕ</b> ».		
14.00	Футбол. Чемпионат Беларуси. «Динамо-Минск» – «БАТЭ» (Борисов). В перерыве (14.50) – Третий тайм.	09.10	« <b>ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ, ИЛИ ПОСТОРОННИМ ВХОД ВОСПРЕЩЕН</b> ». Худ. фильм.
15.50	Новости.	10.20	Монолог. Аркадий Райкин.
16.05	Сознание вечное.	11.20	« <b>ГОРИ, ГОРИ, МОЯ ЗВЕЗДА</b> ». Худ. фильм.
16.25	VII Международный музыкальный фестиваль «Золотой шлягер-2001». Торжественное закрытие. Передача из Могилева.	12.45	«Малыш и Карлсон». Мультфильм.
18.55	Дж.Робертс и Р.Гир в романтической комедии « <b>СБЕЖАВШАЯ НЕВЕСТА</b> » (США).	13.30	Новости культуры.
21.00	Панорама.	13.45	Гости Старого цирка.
21.35	Третий тайм. Итоги чемпионата Беларуси по футболу. Л.Гурченко, Л.Ахеджакова, С.Крючкова, И.Купченко в эксцентрической комедии « <b>СТАРЫЕ КЛЯЧИ</b> » (Россия). 1-я и 2-я серии.	14.25	«Сиреневая усадьба». Док. фильм.
22.05	Лубянка. «Треугольник Пенковского».	15.50	«Старинный детектив». Телеспектакль.
22.05	40 лет шутя. КВН. Фрагменты биографии.	17.20	Павел Лисициан. Масштаб таланта.
		18.00	Время капустника. Кирпичи из «Четвертой стены».
		19.00	« <b>САМАЯ КРАСИВАЯ</b> ». Худ. фильм.
		21.00	Новости культуры.
		21.20	Личные воспоминания о большой жизни.
		21.25	Смехопанорама.
		21.50	« <b>ОПАСНЫЕ ГАСТРОЛИ</b> ». Худ. фильм.
		23.13	Коммунальная история.
		06.10, 00.25	Дорожный патруль.
		06.30	Фильм « <b>ЧАПАЕВ</b> ».
		08.10, 20.05	Тушите свет.
		08.25, 18.50	Сериал «Тайны следствия».
		09.25, 13.20, 20.20	«За стеклом».
		10.00, 14.00, 18.00	Сейчас.
		10.40	Фильм « <b>ДОСТОЯНИЕ РЕСПУБЛИКИ</b> ».
		14.35	Фильм « <b>НЕ В ДЕНЬГАХ СЧАСТЬЕ</b> ».

Кадр из фильма «Суха-любовь»

11.25	«Ералаш».	16.45	Фильм « <b>ТРИ ДНЯ В АВГУСТЕ</b> ».
11.50	Боевик « <b>ЧТОБЫ ВЫЖИТЬ</b> ».	21.10	Фильм « <b>КОСТЕР ТЩЕСЛАВИЯ</b> ».
14.00	Новости.	23.35	Сериал «Первая волна II!».
14.10	Праздничная юмористическая программа.		
15.20	Фильм « <b>БЕЛОЕ СОЛНЦЕ ПУСТЫНИ</b> ».		
17.00	Новости.	06.00	«Икс-мен». Мультсериал.
17.15	«Кто хочет стать миллионером?».	06.30	«Школьный пес». Мультсериал.
18.15, 20.35	Олегу Газманову – 50!	07.00	«Таинственные рыцари Тир На Ног». Сериал.
20.00	Время.	07.30	«Мурашки». Сериал.
22.00	Фильм « <b>ТЕСТЫ ДЛЯ НАСТОЯЩИХ МУЖЧИН</b> ».	08.00	Международные спортивные новости на СТБ.
23.30	«Ночная смена» Дмитрия Диброва.	08.15	Новости СНГ.
		08.30	Премьер-парад «Столичный».
		08.35	«Виртуальный мир».
		08.45	«Страна анекдотов» Док. фильм.
		10.00	«Перекресток». Музыкально-развлекательная программа.
		10.30	«И все поют стихи Булата...».
		12.45	«Пятый угол». Сериал.
		14.00	«Баффи». Сериал.
		15.00	«Таинственные рыцари Тир На Ног». Сериал.
		15.30	«Мурашки». Сериал.
		16.00	«Школьный пес». Мультсериал.
		16.30	«Икс-мен». Мультсериал.
		16.55	«Чертенок». Теленовелла.
		18.00	Новости СТБ.
		18.15	Международные спортивные новости на СТБ.
		18.30	«Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.
		19.00	«Тема дня». Авторская программа Сергея Виноградова.
		19.10	Премьер-парад «Столичный».
		19.15	«Вечерница».
		19.30	Комедия « <b>ОДИН ПРЕКРАСНЫЙ ДЕНЬ</b> ».
		21.45	«Пятый угол». Сериал.
		23.00	Новости «СТБ-24 часа».
		23.30	«Виртуальный мир».
		23.45	Историко-революционный фильм « <b>НА ОДНОМ ПЛАНЕТЕ</b> ».
		01.50	«Ночной разговор с Алексеем Лущиновым».





2 листопада 2001 года

## Т Е Л Е Н А В И Г А Т О Р

5

## 8 НОЯБРЯ

09.25 Алчность.  
10.10 «Продолжение следует...».  
11.25 Фильм «БЕРЕГИТЕ ЖЕН-  
ЩИН». 1-я серия.  
12.45 Впрок.  
13.40 Афиша.  
13.45 Сериал «Королева Марго».  
15.30 Сериал «Салон красоты».  
16.30, 18.55 Сериал «День рож-  
дения Буржуя-2».  
18.35 Герой дня.  
20.00 Внимание. Розыск!  
21.55 Совершенно секретно.  
23.25 Гордон.



07.05 Новости культуры.  
07.30 «СТАЛКЕР». Худ. фильм.  
1-я серия.  
08.35 Мультфильмы.  
09.10 «Вокзал мечты».  
09.40 «Вчерашнее кино». Док.  
фильм.

10.35 Отечество и судьбы.  
11.30 Новости культуры.  
11.45 «ЖИЗНЬ И УДИВИТЕЛЬ-  
НЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ  
РОБИНЗОНА КРУЗО». Худ. фильм.

13.10 «Кот в сапогах». Мульт-  
фильм.  
13.30 Вместе с Фаддеем.  
13.45 «Щелкунчик».  
14.15 Чем живет Россия.  
14.30 Д.Самойлов. «Разное».  
15.00 Новости культуры.  
15.10 «Готовы или нет». Сериал.  
15.35 «После победы...» Док.  
фильм.

16.35 Экспедиция «Чиж».  
17.00 «Пещера Лота».  
17.30 Новости культуры.  
17.50 Парижский журнал.  
18.15 «Буденбродки». Сериал.  
19.15 Ленинградское дело.  
19.45 Спокойной ночи, малыши!  
20.00 К 100-летию нобелевских  
премий.

20.40 «СТАЛКЕР». Худ. фильм.  
1-я серия.  
21.45 «Кармен».  
22.30 «Джаз-френиа». Ведущий  
И.Бутман.



23.00 Новости культуры.  
05.45, 14.35, 17.40, 00.10 До-  
рожный патруль.

06.00, 06.30, 07.00, 07.30,  
08.00, 10.00, 12.00,  
14.00, 16.00, 18.00,  
20.00 Сейчас.

06.10, 06.40, 07.10, 07.35 День  
за днем.  
07.50 Назло.  
07.40, 20.35 Тушите свет.

08.25, 18.45 Сериал «Тайны след-  
ствия».  
09.25 «Завтрак с Соловьевым».  
10.25, 20.50 Сериал «Улицы раз-  
битых фонарей II».

11.25 «Сеть».  
12.20, 14.25 Телемагазин в Мин-  
ске.  
13.20, 17.05, 23.40 «За стек-  
лом».

14.55 100 чудес света.  
16.30 Сериал «Самые громкие  
преступления XX века».  
22.00 Грани.  
22.45 «Без протокола».



06.00 «Икс-мен». Мультсериал.  
06.30 «Школьный пес». Мульт-  
сериал.

07.00 «Таинственные рыцари Тир  
На Ноги». Сериал.  
07.30 «Мурашки». Сериал.  
08.00 Международные спортив-  
ные новости на СТБ.

08.15 «Автоматона». Сериал.  
08.45 Премьер-парад «Столич-  
ный».

08.50 «Виртуальный мир».  
09.00 Комедия «ОДИН ПРЕ-  
КРАСНЫЙ ДЕНЬ».

11.30 «Дискавери» на СТБ.  
12.00 Новости СТБ.  
12.15 «Случайный свидетель».  
12.45 «Пятый угол». Сериал.  
14.00 «Баффи». Сериал.  
15.00 Новости СТБ.

15.15 Кулинарные рецепты от ре-  
сторана «Лесной».  
15.30 «Мурашки». Сериал.  
16.00 «Школьный пес». Мульт-  
сериал.

16.30 «Икс-мен». Мультсериал.  
16.55 «Чертонок». Теленовелла.  
18.00 Новости СТБ.  
18.15 Международные спортив-  
ные новости на СТБ.

18.30 «Экзотика».  
18.45 «Автоматона».  
19.00 «Тема дня». Авторская про-  
грамма Сергея Виноградова.

19.10 Премьер-парад «Столич-  
ный».  
19.15 «Вечерница».  
19.30 Комедия «ТРИ ЖЕНЩИ-  
НЫ И МУЖЧИНА».

21.35 «Пятый угол». Сериал.  
23.00 Новости «СТБ-24 часа».  
23.30 «Виртуальный мир».  
23.45 Трагикомедия «Я, Я, Я...  
И ДРУГИЕ».

01.45 «Ночной разговор с Алексеем  
Лущиновым».

## ПЯТНИЦА • 9 НОЯБРЯ

6.30 Доброе утро, Беларусь!  
7.00 Новости.  
7.10 Доброе утро, Беларусь!  
9.00 Новости.  
9.15 «Бригады «Тигра». Сериал  
(Международный Французский  
канал).

10.10 Иснась. Духовная програм-  
ма.  
10.35 Телевизор.  
11.00 «Человек моря». Сериал  
(Аргентина).

12.00 Новости.  
12.15 Добрый день, Беларусь!  
13.00 «ТЕНИ ИСЧЕЗАЮТ В  
ПОЛДЕНЬ». Худ. фильм  
(«Мосфильм»). 2-я серия.

14.25 Док.сериал «Сокровища  
мировой культуры» (Германия).

15.00 Новости.  
15.15 «Данни, расскажи мне исто-  
рию». Док.сериал (Меж-  
дународный Французский  
канал).

15.25 «Все на орбиту!» Познава-  
тельный сериал для детей  
(Международный Французский  
канал).

15.35 «Маленькие Эйнштейны». Сериал  
для детей (Германия).

16.10 «Пять чудес».  
16.20 «5 х 5». Информационно-  
развлекательная про-  
грамма для старшекласс-  
ников.

17.00 «Бригады «Тигра». Сериал  
(Международный Французский  
канал).

18.00 Новости.  
18.20 Зона Икс.  
18.30 «МЕНЯ ЗОВУТ АРЛЕКИ-  
НО». Худ. фильм («Бела-  
русьфильм»). 1-я и 2-я се-  
рии.

20.40 Колыбельная.  
21.00 Панорама. Информацион-  
ный канал.

21.45 «Человек моря». Сериал  
(Аргентина).

22.35 Спорт-курьер.  
22.45 Белорусская двадцатка.  
23.10 Новости.  
23.25 Хоккей. Чемпионат Белару-  
си. «Гомель» — «Химволко-  
но» (Могилев). 2-й и 3-й  
периоды.



08.00 Новости.  
08.15 «Земля любви». Сериал.  
09.15 «Каменская. Чужая маска».  
2-я серия.

10.20 «Сами с усами».  
10.50 Библиомания.  
11.00 Новости.  
16.00 Большая стирка.  
17.00 Новости.

17.25 Док.детектив «Шайка для  
министра». Дело 2000 года.  
Часть 1-я.

18.00 «Земля любви». Сериал.  
18.55 Поле чудес.  
20.00 Время.

20.35 «Каменская. Не мешайте  
палачу».  
21.45 Боевик «ОХРАННИК ДЛЯ  
ДОЧЕРИ».

23.50 Ночное «Время».  
00.15 Комедия «МЕСТЬ ПЕРНА-  
ТОГО ЗМЕЯ».



08.00 Вести.  
08.15 «Тайна третьей планеты».  
Мультфильм.

09.05 Новая «Старая квартира».  
10.00 Вести.  
10.30 «Санта-Барбара». Сериал.  
16.00 Вести.

16.30 Планета КВН.  
17.00 Пресс-клуб.  
18.00 Сериал «Московские  
окна».

19.00 Вести.  
19.35 Местное время. Вести —  
Москва.

19.55 Фильм «СКАПОЛАЗ».  
22.15 Фильм «ВНЕЗАПНЫЙ  
УДАР».

00.15 Большой репортаж РТР.  
01.10 Горячая десятка.  
02.05 Прогноз погоды.



05.00, 05.30, 06.00, 06.30,  
07.00, 07.30, 09.00,  
11.00, 13.00, 15.00,  
18.00, 21.00 Сегодня.

05.10, 06.20, 13.25, 17.30 Крими-  
нал.  
05.20, 07.15, 12.45 Впрок.  
05.35, 06.40, 13.45 Афиша.  
05.40, 07.25 Наши любимые жи-  
вотные.

05.45 Пять минут с Новоже-  
новым.  
05.50, 06.50 Большие деньги.  
06.35, 07.40 Карданный вал.  
06.45 Пять минут с Новоже-  
новым.

07.05 Новости культуры.  
07.30 «СТАЛКЕР». Худ. фильм.  
2-я серия.  
09.05 Музыка Вены.  
09.40 «Старые мастера». Док.  
фильм.

10.35 «Русские театральные се-  
зоны в Европе».  
11.15 «Муха-цокотуха». Мульт-  
фильм.

11.30 Новости культуры.  
11.45 «ДУБРАВКА». Худ. фильм.  
13.00 «Дюймовочка». Мульт-  
фильм.

13.30 Вместе с Фаддеем.  
13.45 «Щелкунчик».  
14.15 Чем живет Россия.

14.30 Малые музеи Санкт-Пете-  
рбурга.  
15.00 Новости культуры.  
15.10 «Готовы или нет». Сериал.  
15.35 «Старые мастера». Док.  
фильм.

16.30 Сенсация. Сенсация? Сен-  
сация...  
17.00 Археология.  
17.30 Новости культуры.

17.50 «С потолка».  
18.15 «Буденбродки». Сериал.  
19.15 Ленинградское дело.

19.45 Спокойной ночи, малы-  
ши!  
20.00 Билет в Большой...  
20.40 «СТАЛКЕР». Худ. фильм.  
2-я серия.

22.30 «Бесконечная история Го-  
ливууда».

23.00 Новости культуры.

05.45, 14.35, 17.40, 00.15 До-  
рожный патруль.

06.00, 06.30, 07.00, 07.30,  
08.00, 10.00, 12.00,  
14.00, 16.00, 18.00  
Сейчас.

06.10, 06.40, 07.10, 07.35 День  
за днем.

07.50 Назло.  
07.40 Тушите свет.

08.25, 18.45 Сериал «Тайны след-  
ствия».

09.25 «Просто звери».  
10.25 Сериал «Улицы разбитых  
фонарей II».

11.25 «Вы — оцвидец».  
12.20, 14.25 Телемагазин в Мин-  
ске.

13.20, 17.05, 23.40 «За стек-  
лом».

14.55 100 чудес света.  
16.30 «Опасный мир».  
20.00 «Глас народа».

21.20 «Менты в Кремле».

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.  
06.30 «Школьный пес». Мульт-  
сериал.

07.00 «Таинственные рыцари Тир  
На Ноги». Сериал.  
07.30 «Мурашки». Сериал.

08.00 Международные спортив-  
ные новости на СТБ.

08.15 «Дискавери» на СТБ.  
08.45 Премьер-парад «Столич-  
ный».

08.50 «Виртуальный мир».  
09.00 Комедия «ТРИ ЖЕНЩИ-  
НЫ И МУЖЧИНА».

11.10 Музыка на СТБ.  
11.30 Информационно-познава-  
тельная программа «Евро-  
па сегодня».

12.00 «24» Информационная про-  
грамма.

12.15 «Случайный свидетель».  
12.45 «Пятый угол». Сериал.  
14.00 «Симулятор». Сериал.

15.00 Новости СТБ.  
15.15 Кулинарные рецепты от ре-  
сторана «Лесной».

15.30 «Мурашки». Сериал.  
16.00 «Школьный пес». Мульт-  
сериал.

## СУББОТА • 10 НОЯБРЯ

7.10 Иснась. Духовная програм-  
ма.  
7.40 Сериал «Женщина в бело-  
м» (Международный  
Французский Канал). 1-я  
серия.

8.30 Белорусская двадцатка.  
9.00 Новости.  
9.15 Экран индийского кино.  
«ЦВЕТЫ И ПЛАМЯ». 1-я  
серия.

10.25 «Мир животных». Док.  
фильм «Глаз на рифе» (Ав-  
стралия).

11.20 Волшебная шкатулка «Со-  
юзмультфильм». «Опять  
двойка», «Только не сей-  
час».

12.15 Сад мечты. Передача для  
дачников.

12.40 Королевская охота.  
13.10 Видеофильм «Ботаниче-  
ский сад».

13.30 Детективный сериал «От-  
ряд по борьбе с мафией»  
(Испания). 1-я серия.

15.00 Новости.  
15.15 Парламентский вестник.  
15.40 Столица. Информацион-  
но-аналитическая про-  
грамма.

16.05 Здоровье. Тележурнал.  
16.30 Вечер с творческой группой  
«Чистый голос».

17.20 Сериал «Сыщики» (Россия).  
18.15 Судьба человека. Мария и  
Иосиф.

18.40 Из достоверных источни-  
ков.  
19.00 Новости.

19.25 Телевизионный Дом кино.  
Кинофестиваль стран СНГ  
и Балтии «Киношок» — 10  
лет.

20.00 «На перекрестках Европы».  
Телефестиваль белорус-  
ской песни.

21.00 Панорама.  
21.50 Спорт-курьер.  
22.00 Р.Де Ниро и Д.Хоффман в  
комедии «ПЛУТОВСТВО,  
ИЛИ ХВОСТ МАШЕТ СО-  
БАКОМ» (США).

23.35 Видимо-невидимо.  
0.45 Детективный сериал «От-  
ряд по борьбе с мафией»  
(Испания). 1-я серия.

07.00 Новости.  
07.10 Слово пастыря.  
07.25 Зов джунглей.

07.55 «Браш».  
08.05 «Эх, Семеновна!».  
08.50 Библиомания.

09.00 Новости.  
09.10 Смехопанорама.  
09.45 Смак.

10.05 40 лет шутя. КВН. Фрагмен-  
ты биографии.

11.05 В мире животных.  
11.50 Здоровье.

12.35 «Чтобы помнили...» Нико-  
лай Гриценко.

13.15 История одного шедевра.  
13.30 «Все о Микки Маусе».

14.00 Новости.  
14.10 Фильм «ЭТО СЛУЧИ-  
ЛОСЬ В МИЛИЦИИ».

15.50 «На страже порядка». Праз-  
дничный концерт.

17.00 Новости.  
17.20 Человек и закон. Специа-  
льный выпуск.

17.55 «Предел прочности»  
(«Убойная сила — 3») Кино-  
версия.

20.00 Время.  
20.35 «Предел прочности»  
(«Убойная сила — 3») Кино-  
версия.

22.35 «На съемках «Убойной  
силы». Спецрепортаж.  
Футбол. Отборочный матч  
Чемпионата мира. Сборная  
Украины — Сборная Герма-  
нии.

07.20 «Телешуки».  
07.45 Папа, мама, я — спортивная  
семья.

08.30 Золотой ключ.  
08.50 Почта РТР.

09.20 Доброе утро, страна.  
10.00 «Сто к одному».  
10.55 Ток-шоу «Рядом с тобой».  
11.55 Сериал «Тайный агент».

13.20 Детектив «ИНСПЕКТОР  
УГОЛОВНОГО РОЗЫС-  
КА».

15.00 Фестиваль песни «Викто-  
рия», посвященный Дню  
милиции.

17.00 Моя семья.  
17.55 Анонсы.  
19.00 Вести.  
19.25 Зеркало.

20.00 Концерт, посвященный  
Дню милиции.

22.30 Комедия «БАРХАТНЫЕ  
РУЧКИ».

00.35 Кинескоп.  
01.30 Прогноз погоды.

05.15 Музыкальный фильм  
«СКАЗАННОЕ О ЗЕМЛЕ

СИБИРСКОЙ».  
Сегодня.  
07.15 «Улица Сезам».

07.40 Большие родители.  
08.20 Без рецепта.  
09.00 Сегодня.

09.15 Криминал.  
09.50 Женский взгляд.  
10.25 Квартирный вопрос.  
11.00 Сегодня.

11.20 Комедия «ДЕВЯТЬ МЕ-  
СЯЦЕВ».

13.30 Путешествия натуралис-  
та.  
14.00 Своя игра.

15.00 Сегодня.  
15.25 Очная ставка.  
16.00 Шоу Елены Степаненко.  
17.00 Откройте, милиция!

18.20 Боевик «ДОЛГий ПОЦЕ-  
ЛУЙ НА НОЧЬ».

21.00 Сегодня.  
21.30 Профессия — репортёр.  
22.15 Цвет ночи.  
22.50 «Чайка».

00.45 Кома.

09.10 «Ну, погоди!» Мультфиль-  
м.

09.50 Мой цирк.  
10.15 Бабушкины рецепты.

10.30 Золотой пьедестал.  
11.00 Графоман.

11.25 Чудеса погоды.  
11.50 «СЛУЖИЛИ ДВА ТОВА-  
РИЩА». Худ. фильм.

13.30 Новости культуры.  
13.45 «Время музыки».

14.10 Мультфильмы.  
14.40 «Уоррен Битти». Док.  
фильм.

15.35 Телетheater. Классика.  
16.30 «Романтика романса».

17.00 «Майские цветы». Сериал.  
18.00 Сферы.

18.40 Новая театральная гости-  
ная.

19.45 «Исторические концер-  
ты».

20.15 В вашем доме.  
21.00 Новости культуры.

21.20 Личные воспоминания о  
большой жизни.

21.25 «КОМИССАР». Худ.  
фильм.

## ВОСКРЕСЕНЬЕ • 11 НОЯБРЯ

7.00 Новости.  
7.15 Сериал «Женщина в бело-  
м» (Международный  
Французский Канал). 2-я  
серия.

8.05 «Агромир». Информацион-  
но-аналитическая програм-  
ма.

8.30 «Арсенал». Программа об  
армии.

9.00 Новости.  
9.15 Экран индийского кино.  
«ЦВЕТЫ И ПЛАМЯ». 2-я  
серия.

10.25 Телевизор.  
10.50 «Все нормально, мама!»  
Развлекательная програм-  
ма.

11.35 Мультфильм.  
12.00 Фильм-сказка. «ПИТЕР  
ПЕН» («Беларусьфильм»).  
1-я и 2-я серии.

14.30 «Радуга над Витебском».  
Ансамбль народного танца  
«Молдовича» (Республика  
Молдова).



# «Наш» всех крутых круче

Пока в верхах идет неспешный разговор о либерализации экономики, местные администрации вовсю «окорачивают» предпринимателей.

На прошлой неделе администрация Октябрьского района столицы отдала распоряжение очистить от киосков и павильонов Привокзальную площадь. Мотивируется это соображениями эстетики: внешний вид площади должен соответствовать четкому вокзальному корпусу.

Не станем рассуждать, плохо это или хорошо, но отметим, что в перестройку все было наоборот. Шумели наверху, а местные власти рассчитывали пересидеть ситуацию. У многих, кстати, получилось, и они наверху. Может поэтому и не шумят.

Но, как всегда: есть маленькое «но». Палаточники были выселены в менее людные привокзальные местности в авральном порядке, без предупреждений и особых церемоний. Что обидно. Потому что есть, конечно, соображения высшей целесообразности, общественные интересы, но есть ведь и интересы частные, для каждого не менее дорогие, чем общественные. Озадачив себя таким вот выводом, мы решили поискать, бывали ли в истории времена, когда индивидуалистические интересы частного лица были независимы от государственных, когда государство высшей своей целью ставило опеку частника. Оказывается, были, правда, проявлялись эпизодически и длились недолго. В частности, при Екатерине II. Для нас это особенно интересно, что, воцарившись в соседней стране, эта просвещенная монархиня присоединила затем к ней нашу. А если учесть, что наш нынешний президент хочет то ли «их к нам», то ли «нас к ним» присоединить, то возникает прямой резон перекинуть мостик между прошлым и настоящим, чтобы заглянуть в вероятное будущее.

Мысли «нашего» о частном интересе всем известны. А вот о Екатерине большинство наших сограждан знает только, что она подавила пугачевский бунт, сослала Радищева, да была сверх нормы любвеобильной. Потому многое, что говорила и делала императрица, сегодня воспринимается как откровение. В частности,



сти, ею составлен очень продвинутой даже по нынешним белорусским меркам документ под названием «Рассуждения о мануфактуре», который представлял собой, говоря современным языком, концепцию экономического развития страны. Исходным моментом послужило убеждение автора в том, что здоровое экономическое развитие должно носить естественный и стихийный характер: «всякая вещь натурально возьмет форму ей свойственную». Поэтому Екатерина решительно отклоняла всякую возможность регламентирования свыше: «Нету ничего опаснее, как захотеть на все сделать регламенты». Екатерина — противница плановой экономики: «Какие ветви экономики будут развиваться и где это будет происходить — зависит от потребности населения, и лишь эти потребности должны быть решающим фактором». Не надо опасаться, считала она, чрезмерного развития отдельных отраслей: «Излишества фабрик опасаться нельзя», потому что недостаточный спрос сам собой остановит дальнейшее развитие. «Если б в чем не нашли барыша,

то бы то не делали». А прибыльные предприятия будут размножаться, и правительству не надо будет об этом заботиться. Люди сами будут создавать такие предприятия, «сами заведут, не мешайте им».

В записках Екатерины фраза «не запрещать и не принуждать» столь часто встречается, что исследователи считают как бы ее общим лозунгом.

Основным правилом мануфактур-коллегии (по-нашему, министерства промышленности. — К.С.), считала императрица, должно быть: кто достает честным образом свой хлеб, — сами разберутся, что кто кому делать. И далее: «Иного присмотра я нужно не нахожу (кроме законной защиты интересов), ибо... (захотят ли члены коллегии), чтобы я послала всякий месяц к ним в дом перерывать их пожитки... не требуйте же рыть в доме, рукоделием своим питающимся». Напротив, «чем меньше коллегия будет мешаться в их состояние, тем полезнее будет».

И как завершение этой философской системы: «Если бы на все просить позволения, то не было

бы права».

У нашего либерал-реформатора явно другая система. Но ведь не может же быть так, чтобы у него не было исторических двойников. Были. Вот пример. В 1848 году в России пожары в одних только в городах уничтожили имущественного имущества на 12 миллионов серебром. Что-то сгорело по оплошности, что-то подожгли... спичками. Поэтому обеспокоенный законными правами своих подданных Николай I издал указ о том, чтобы спички выделялись только в столицах (Москва и С.-Петербург. — К.С.), чтобы продажа спичек в разное время была запрещена, чтобы те из скаленных заведений, которые существуют ныне в губерниях, были закрыты через месяц со дня объявления о том содержателям... Мда... Как слон в посудной лавке. Одних разорил, других оставил без огня. А все потому что заботился. Но Николай Палкин, как прозвали этого царя революционеры, дал фабрикантам месяц срока на «реструктуризацию производства». А наш ведь даже круче.

Константин СКУРАТОВИЧ

## ЗДАРЭННІ

## Разлітае паліва

100 тон паліва вылілася з прадуктаправода «Дзісна-Вентспіс» на ўчастку, што размешчаны непалёк ад вёскі Рудакі Міёрскага раёна Віцебскай вобласці. Ён належыць Мазырскаму прыватнаму ўнітарнаму прадпрыемству «Захадтрансфатпрадукт».

30 кастрычніка, каля 16 гадзін, пры правядзенні планавых работ па замене ізаляцый трубы прадуктаправода рабочыя «Магілёўгазбуда» выявілі трэшчыну, з якой выцякала паліва. Забруджанай аказалася прылеглая тэрыторыя плошчай каля 1 гектара.

Для ліквідацыі надзвычайнага здарэння было задзейнічана 16 адзінак тэхнікі і больш за 40

чалавек, у тым ліку супрацоўнікі міністэрства па надзвычайных сітуацыях. У той жа дзень печу ліквідавалі. Раніцай 31 кастрычніка працы былі прадоўжаны — з забруджанага ўчастка здымаўся грунт. Сёння ж у другой палове дня месца аварыі наведваюць прадстаўнікі прыродаахоўных арганізацый. Яны павінны ўсталяваць ступень нанесенага экалагічнага ўрон, а таксама вызначыць месца і спосаб утылізацыі забруджанага грунту.

У МНС зазначаюць, што гэтая аварыя на прадуктаправодзе «Дзісна — Вентспіс» стала першай за апошнія пяць гадоў.

Дзмітрый БЕЛЬСЬКІ

## Палёгка перавозчыкам

Уступіў у сілу пратакол аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у пагадненне паміж урадам Рэспублікі Беларусь і ўрадам Украіны аб міжнародных аўтамабільных зносінах ад 17 снежня 1992 года.

Паводле інфармацыі беларускага міністэрства транспарту і камунікацый, згодна з новай рэдакцыяй артыкула 18 названага пагаднення, перавозчыкі абедзвюх краін пры выкананні міжнароднай аўтамабільнай перавозкі па

тэрыторыі Беларусі або Украіны адпаведна вызваляюцца ад падаткаў і дзяржаўных збораў, звязаных з валоданнем або выкарыстаннем транспартных сродкаў, выкарыстаннем або ўтрыманнем дарог. Гэта не датычыцца платы за праезд па асобных участках дарог, тунэляў, мастоў і іншых інжынерна-тэхнічных збудаванняў, якая збіраецца ў адпаведнасці з заканадаўствам таго ці іншага боку.

Аляксей АРЭШКА

## ЭНЕРГЕТЫКА

## Энергадоўг спыніў вытворчасць

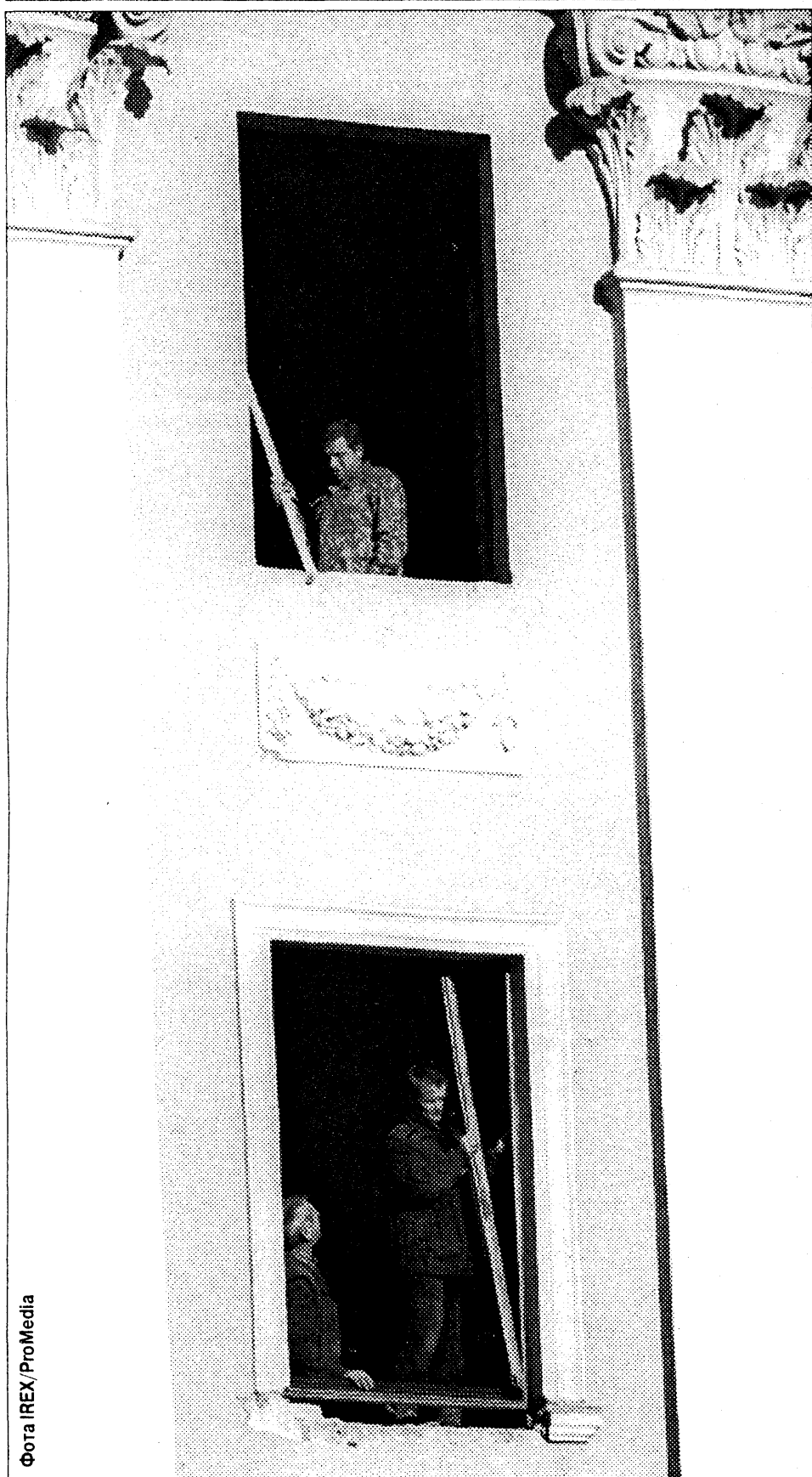
Столінская фабрыка кухоннай мэблі часова спыніла работу і адправіла работнікаў у вымушаны адпачынак. Па ўказанай энергетыкаў спынена падатка на прадпрыемства электраэнергіі. Даўгі за электрычнасць перавышаюць 18 мільёнаў рублёў. Каб іх выплаціць, фабрыка павінна працаваць каля пачатку года кантрольны пакет акцый прыналежыць Столінскаму раённаму вытворчаму аб'яднанню жыллёва-камунальнай гаспадаркі (РВА ЖКГ). Менавіта на

новых гаспадароў спадзяюцца работнікі фабрыкі, якія знаходзяцца ў неаплачваемым адпачынку. Апошнім часам фабрыка працуе са стратамі. Яе асноўная прадукцыя — кухонная мэбля з драўнянаструктурных пліт — не карыстаецца попытам з-за неканкурэнтаздольнасці. Калі грошы на выплату даўгоў энергетыкам будуць знойдзены, РВА ЖКГ плануе закупіць для фабрыкі новы станок для вытворчасці акон, дзвярэй, дошак для падлогі.

Як адзначалася на пасяджэнні Брэсцкага аблвыканкама, такіх стратных прадпрыемстваў, як столінская фабрыка, у вобласці няма — каля 30 працэнтаў.

Валентына КАЗЛОВІЧ

## ЛЮСТРАФАКТ



Будынкам адміністрацыі вяртаюць дух класіцызму

## Урад супраць «зялёных панчо» і «чорных кас»

Чальцы Савету міністраў днямі абмяркоўвалі законапраект, які прадугледжвае, каб набыццё тавараў коштам 200 даляраў і болей рабілася толькі па безнаўным разліку. То бок грошы за набытую кватэру, машыну ці набор мэблі трэба будзе пераводзіць на рахунак прадаўца. Здызелкі куплі-продажу, якія ажыццяўляюцца на наяўным разліку, ня будуць рэгістравацца ў натарыяльных канторах. Пакуль гэта толькі праект, але калі Саўмін усё ж зацвердзіць яго, жыццё большасці грамадзянаў Беларусі значна ўскладніцца.

Калі спасылка на сусветную практыку, то ўвядзенне безнаўных разлікаў за тавары на буйныя сумы — рэч абсалютна нармальная. Жыхары краінаў з развітай рынкавай эканомікай самі імкнучыся аплачваць свае закупкі такім чынам — гэта значна прасцей.

Але для большыні беларусаў такое правіла стане ледзьве не кастрофай. Вось што кажа незалежны эканаміст Валеры Дашкевіч: «Насельніцтва вымушана будзе легалізаваць свае грошы, а легалізаваць даходы — гэта значыць, уплаціць з іх падаткі. Наколькі гэта будзе эфектыўна? Я лічу, што адміністрацыйныя метады ніколі да добра не даводзяць. Заўсёды знойдзецца спосабы абысці ўсе гэтыя забароны».

Усім вядома, што афіцыйныя прыбыткі большасці беларусаў вельмі адрозніваюцца ад тых сумаў, якія яны атрымліваюць праз гэтак званыя «чорныя касы». Гэта паралельныя бугаль-

тэрыі, што існуюць амаль ва ўсіх прыватных фірмах ды паспяховых дзяржаўных прадпрыемствах. «Чорная гатоўка» не праходзіць ні па якіх афіцыйных паперах і з'яўляецца таямніцай для падаткавай інспекцыі.

Калі ўрад сапраўды прымусяць беларусаў ажыццяўляць буйныя закупкі толькі па безнаўным разліку, то кожнаму давядзецца заводзіць свой уласны разліковы рахунак у банку. А калі на ваш рахунак трапіць сума ў некалькі тысяч даляраў, то вы мусіце тлумачыць, адкуль яна з'явілася. Гэта цяжка зрабіць, асабліва калі вашы афіцыйныя прыбыткі складаюць 30-40 даляраў. Такім чынам, кіраўніцтва краіны хоча прымусяць беларусаў дэклараваць свае прыбыткі. Гэта, вядома ж, сьвяты абавязак кожнага, але, на нашу думку, больш эфектыўным будзе змяненне падаткавай сістэмы, пры якой ня трэба будзе хаваць сапраўдныя прыбыткі.

Але законапраект аб абавязковым увядзенні безнаўных разлікаў, хутчэй за ўсё, пераследуе таксама іншыя мэты. У адным з апошніх нумароў «Совetskой Белоруссии» з'явіўся матэрыял пад назваю «Зялёныя панчоха». Там падаюцца нядуліны заявы кіраўніка Нацбанку Пятра Пракаповіча, які выказвае заклапочанасць у звязку з тым, што агульны аб'ём насельніцтва ў банках застаецца нязначным, хоць сёлета значна ўзрос сярэдні зарплат.

Вольныя грошы, насуперак жаданню галоўнага банкіра краіны, не паступаюць у банкі, яны пераводзяцца ў даляры ды асядаюць у «панчохах». Тым ча-

сам гэтыя грошы, не звязаныя паслугамі й таварамі, пракакуюць інфляцыйны і дэвальвацыйны працэсы. З гэтым нешта трэба рабіць, і Пётар Пракаповіч кажа, што цяпер трэба больш увагі надаваць паслугам, сістэмам безнаўных разлікаў.

Гэтую думку пацвердзіў і начальнік упраўлення інфармацыі Нацбанка Анатоль Драздоў: «Людзі захоўваюць у «кубышках» рублі, што ў прынцыпе не выгадна, паколькі яны падвяргаюцца даволі вялікай дэвальвацыі. Але, тым не менш, гэты факт ёсць, так што, калі б гэтыя рублі пайшлі праз банк, было б вельмі някеспка, але, з іншага боку, ці варта прымяняць сілавую метаду — гэта пытанне».

Пакуль правіла аб абавязковым безнаўным разліках за буйныя закупкі застаецца толькі праектам, які абмяркоўваюць чальцы Саўміну. Але відавочна, што такія захады ня зробяць беларускую банкаўскую сістэму больш трывалай ды й нелегальныя прыбыткі, хутчэй за ўсё, ня выявіць. Можна хакаць, што ў выпадку прыняцця законапраекту натарыяльныя канторы пачнуць масава рэгістраваць дамовы аб дарэзныя кватэраў, машынаў і іншых тавараў, але пад гэтымі дамовамі будуць хавацца здызелкі куплі-продажу. Таксама нельга меркаваць, што ў беларускія банкі пачнуць паступаць грошы ад насельніцтва — людзі нашым банкам не давяраюць. У любым выпадку, гэты законапраект сведчыць зусім не аб жаданні кіраўніцтва краіны лібэралізаваць эканоміку.

Юлія ШАРАВА,  
Радзё «Рацыя»

## Кіраўнікі калгасаў рыбацкай ды палююць

Праблемам жывёлагадоўлі было прысвечана сумеснае паседжанне калегіі міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі і Гомельскага аблвыканкама, якое прайшло 30 кастрычніка ў Гомелі.

Як паведаміў міністр Міхаіл Русы, у Гомельскай вобласці ў апошнія тры гады назіраецца ўстойлівая тэндэнцыя да зніжэння ўсіх паказчыкаў працы жывёлагадоўчай галіны. Аб пазітыўных выніках, на яго думку, можна гаварыць толькі ў дачыненні да свінагадоўлі. Найбольш цяжка становіцца ў сферы буйной рагатай жывёлы. Па вытворчасці ялавічыны і малака Гомельшчына займае пятае месца ў краіне. Паўсюдна ў раёнах зніжаецца пагалоўе кароў, але асабліва востра гэтая праблема стаіць у Гомельскім, Буда-Кашалёўскім і Добрушскім раёнах. Апрача таго, у вобласці з 428 сельскіх гаспадарак 12 атрымліваюць менш за 1 тысяччу літраў малака ад каровы ў год і прыкладна столькі ж гаспадарак — звыш за 4 тысячы літраў. У астатніх вынікі вагаюцца на ўзроўні 2-3 тысяч літраў, што робіць вытворчасць малака стратнай.

Яшчэ адна праблема — недаданне жывёлы. Сёлета запасы грубых кармоў складаюць да 60 працэнтаў ад патрэбы, камбінаваных — 20-30 працэнтаў, а на прымяненне бялковых кампанентаў у гаспадарак наогул няма сродкаў.

Як заявіў старшыня Гомельскага аблвыканкама Аляксандр Якабсон, прычына такой сітуацыі — у тым, што кіраўнікі гаспадарак захапіліся «ўласным дабрабытам», а таксама рыбалкай і паліваннем, ад чаго ў іх не хапае часу на добрасумленнае выкананне службовых абавязкаў.

Ірына ШАНЦАВА



# Дзень Памяці, крыжы смутку

## Памяць пра навукоўцаў

30 кастрычніка ў ўрочышчы Курапаты адбылося адкрыццё крыжа ў памяць пра беларускіх археолагаў Сяргея Дубінскага, Аляксандра Каваленю і Аляксандра Ляўданскага, расстраляных тут 27 жніўня 1937 года.

Гэты дубовы мемарыяльны знак выраблены вядомымі беларускімі рэзчыкамі па дрэве па ўзору крыжа-абярэгі. Ён зроблены на сродкі археолагаў Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук, Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, Беларускага педагагічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка і Нацыянальнага музея гісторыі і культуры.

На цырымоніі адкрыцця мемарыяльнага крыжа прысутнічалі прадстаўнікі дэмакратычных партый, рухаў і творчай інтэлігенцыі, а таксама грамадскія ініцыятывы «За ратаванне мемарыяла Курапаты». Памятны знак устанавіў і асвяціў кіраўнік святар Беларускай праваслаўнай аўтакефальнай царквы на радзіме айцец Ян Спасько.

Найстарэйшы беларускі археолаг доктар гісторыі Георгій Штыхаў зазначыў, што тры вучоныя, у гонар якіх устанавлены крыж, былі пакараны па загаду з Масквы. «Жыццё гэтых людзей, якія маліліся на савецкую ўладу, было ёй і загублена», — падкрэсліў Штыхаў. Ён заклікаў прысутных захаваць Курапаты і не дапусціць паўтарэння ў Беларусі падобнай трагедыі.

## Святыя недатыкальныя крыжы

Асновай мемарыяла ў Курапатах павінны стаць памятныя крыжы, устанавлены грамадзянамі ва ўрочышчы. Пра гэта гаворыцца ў заяве незарэгістраванага маладзёжнага аб'яднання Малады Фронт, распаўсюджанай 30 кастрычніка з нагоды Міжнароднага дня памяці ахвяр палітычных



рэпрэсій.

У заяве паведамляецца, што кругласутачная вахта памяці па абароне Курапатаў ад разбурэння цягнецца ўжо 40 дзён. Маладафронтаўцы і прадстаўнікі іншых грамадскіх арганізацый, якія жывуць у палатачным лагерах, устанавліваюць новыя крыжы, парадкуюць тэрыторыю Курапатаў, збіраюць подпісы за будаўніцтва абязной дарогі сярод жыхароў мікраараёна Зялёны Луг-6, які прымыкае да ўрочышча.

«Тым часам улады, напуганыя ўздымам нацыянальнага супраціўлення і абурэннем грамадства, паводзяць сябе нервова і разгублена», — адзначаецца ў заяве. Апошнімі днямі да мемарыяла сцягнута будаўнічая тэхніка, штодзённа ў лагер наведваюцца супрацоўнікі міліцыі. З'яўляюцца паведамленні аб тым, што пасля Дня памяці продкаў «Дзяды» (3-4 лістапада) «улады будуць зносіць лагер абаронцаў і знішчаць крыжы».

Баланцёры збіраюцца абараняць крыжы ў Курапатах «да апошняга». Дарога не павінна разбурацца нацыянальны некропаль, падкрэсліваецца ў заяве.

Там гаворыцца, што «крыжы, устанавленыя на месцы масавых пахаванняў ахвяр сталінскіх рэпрэсій, — гэта і ёсць аснова грамадскага мемарыяла «Курапаты»... Крыжы, ужо ўстанавленыя ў Курапатах, — недатыкальныя!».

## Знак на Трышынскіх могілках

У Дзень памяці ахвяраў палітычных рэпрэсій многія жыхары Брэста прыйшлі на Трышынскія могілкі, дзе ўстанавлены памятны знак, прысвечаны рэпрэсіраваным. Сярод прыйшоўшых сюды былі і тыя, хто непасрэдна зведаў рэпрэсіі.

Як зазначыў Данііл Нікітчык — старшыня Брэсцкай абласной асацыяцыі ахвяраў палітычных рэпрэсій, якая налічвае каля 200 чалавек, стаўленне ўладаў да рэпрэсіраваных мяняецца ў горшы бок. Так, паводле яго слоў, на няпэўны тэрмін прыпынена дзеянне льготы для дадзенай катэгорыі грамадзян, адсутнічае дзейсная падтрымка членаў асацыяцыі на мясцовым узроўні. Дагэтуль вязні сталінскага рэжыму з крыўдай успамінаюць гісторыю чаты-

рохгадовай даўніны, калі гуманітарную дапамогу з Германіі, прызначаную для асацыяцыі ахвяраў палітычных рэпрэсій, брэсцкія ўлады размеркавалі па ўласнаму меркаванню.

## Мітынг жалобы на месцы пакутаў

Група актывістаў гомельскай арганізацыі Маладога Фронту маршам пераадолела два кіламетры па чарнігаўскай трасе, на 9-м кіламетры якой прайшоў жалобны мітынг з нагоды Дня памяці ахвяраў палітычных рэпрэсій. У акцыі ўзялі ўдзел і людзі старэйшага пакалення, члены гомельскай гарадской арганізацыі ахвяраў палітычных рэпрэсій.

«9-ы кіламетр» — месца, дзе ў перыяд з 1919 па 1940 гады ажыццяўляліся расстрэлы і пахаванні гэтак званых «ворагаў народа». Тут няма магіл, а ў памяць пра бязвінна забітых стаіць крыж. Але сёння і гэтак сімвалу пагражае небяспека: у непасрэднай блізкасці ад памятнага знака ідзе будаўніцтва адстойніка спекавых вод.

БелаПАН

# Інтэлігенцыя павінна трывожыць грамадства

«Беларуская інтэлігенцыя павінна неяк заўважыць пра сябе, смялей гаварыць пра тое, што трывожыць грамадства», — лічыць народны паэт Беларусі Ніл Гілевіч. Такое меркаванне ён выказаў 30 кастрычніка на сустрэчы з чытачамі ў Гомелі.

На працягу двухгадзіннай гутаркі Ніл Гілевіч, адказваючы на пытанні прысутных, неаднаразова падкрэсліваў: ён — не палітык, ён — паэт. Тым не меней, Ніл Гілевіч прыгадаў эпізод, як ён выступаў супраць зацвярджэння Вярхоўным Саветам Беларусі 12-га склікання інстытута прэзідэнцтва. «Яшчэ тады я сказаў, што прыйдзе дзядзька з палкай», — успомніў Ніл Гілевіч. Паводле яго слоў, праз два гады гэтыя яго словы працітала адна з газет ЗША з каментарыямі пра тое, што Ніл Гілевіч «як у вадзі глядзеў».

Другой «палітычнай тэмай» на сустрэчы ў Гомелі народны паэт Беларусі акрэсліў ганенні на беларускую мову. Ён лічыць, што

прымаяльня да Беларусі нельга гаварыць аб білінгвізме, паколькі тут няма раўнапраўнага існавання рускай і беларускай моў. Пацвярджэннем таму, зазначыў Гілевіч, можа служыць нават школьная праграма, дзе рускай мове аддадзена ў паўтара раза больш вучэбнага часу.

Ніл Гілевіч пацвердзіў інфармацыю пра тое, што самаадчуванне народнага пісьменніка Беларусі Васіля Быкава, які зараз жыве за мяжой, пакідае жадаць лепшага. Як зазначыў Гілевіч, бяда не ў тым, што Быкаву давялося паехаць з Беларусі, а ў тым, што наўрад ці ён зможа сюды вярнуцца.

Добрыя словы з вуснаў народнага паэта прагучалі на адрас Зянона Пазыняка, які таксама жыве за мяжой. Ніл Гілевіч адказаўся пра яго як пра адукаванага, сумленнага і шчырага чалавека, які з-за тактычных памылак у сваёй дзейнасці стаў «трагічнай асобай».

Ірына ШАНЦАВА

# У Полацку — «Званы Сафії»

У Сафійскім саборы Полацка (Віцебская вобласць) з 28 кастрычніка па 9 снежня праходзіць VI міжнародны фестываль арганнай музыкі «Званы Сафії». Як паведаміў БелаПАН галоўны спецыяліст аддзела музычных устаноў і цыркаў міністэрства культуры Беларусі Уладзімір Насеня, гэтая культурная акцыя прысвечана памяці нямецкага кампазітара Ёзефа Райнберга, стагоддзе з дня смерці якога адзначае сусветная грамадасць.

Творы Райнберга гучалі ў першы фестывальны дзень у выкананні полацкай арганісткі Ксеніі Пагарэлай. Сачыненні для двух арганаў яшчэ аднаго нямецкага аўтара — Франца Лахнера — Ксенія Пагарэлая выканала разам з навучэнцай Наваполацкага музычнага вучылішча Юліяй Садыкавай. Гэтая юная піяністка з'я-

ляецца стыпендыятам спецыяльнага фонду прэзідэнта Беларусі па падтрымцы таленавітай моладзі, лаўрэатам міжнароднага конкурсу арганістаў «Полацк — Гатчына». Сваё мастацтва прадставіў у Полацку і выдатны вяланчэліст з Францыі Ален Менье.

У праграме фестывалю — яшчэ пяць канцэртаў, якія пройдуць 11, 18 і 25 лістапада, а таксама 2 і 9 снежня. Аматыры музыкі пачуюць заходнееўрапейскую класіку, папулярныя мелодыі і творы беларускіх кампазітараў XVIII-XX стагоддзяў. З полацкай публікай сустрэнуцца вядомыя арганісты Крыстаф Хаўзер (Германія), Ёш ван Сон (Галандыя), Дала Ятаўтайтэ (Літва), а таксама выканаўцы з Мінска Капярыйна Кафанава і Канстанцін Шароў.

Марат ГАРАВЫ

# Дом, где продавали гексоген, стоит на большой Лубянке

## Как учитывается взрывчатка

Иногда силовые ведомства говорят правду. Российские спецслужбы действительно знают ВСЕ про московские взрывы 1999 года.

Цели, исполнители и заказчики терактов можно отследить по происхождению взрывчатки. Оборот взрывчатых веществ в России находится под жестким государственным контролем. Контрабандой сотню килограмм гексогена через границу не провезешь. Наладить его изготовление в горном ауле из подручных материалов невозможно технически. Для обеспечения крупных террористических актов необходима своя сеть снабжения. Проще говоря, перед тем как что-нибудь взорвать, нужно обзавестись партией взрывчатки промышленного масштаба.

По идее, тайно «выписать» пару тонн взрывчатки не может никто. «Спрятать» партию гексогена в обход существующих правил практически невозможно. На основании специального постановления российского правительства все сделки с взрывчатыми веществами проходят через АО «Нитро-взрыв» и тщательно учитываются.

Но! Есть возможность «провести» любую партию взрывчатки под грифом «сырье для научных исследований».

... Лубянка — это не только ФСБ. Некоторые здания лубянского комплекса занимают службы Министерства внутренних дел. В одном из них расположился неприметный научно-исследовательский институт Министерства образования под странным для учителей названием «Росконверсвзрывцентр». Создавалось это учреждение по инициативе тогдашних руководителей образова-

ния Кинелева и Тихонова в период всеобщего увлечения идеей конверсии огромных военных запасов Советского Союза. Понятно, что уничтожение просроченных боеприпасов — дело накладное. Гораздо выгоднее делать из них промышленную взрывчатку и другие нужные в народном хозяйстве вещи. Правда, сначала надо было разработать технологию утилизации каждого конкретного типа взрывчатого вещества. Военные такими знаниями не располагали. Зато гражданские научно-исследовательские институты имели к тому времени многолетние наработки в области химических технологий. Так что новый центр утилизации боеприпасов приписали именно к Министерству образования. Тогда это казалось вполне логичным.

## Домик на Лубянке

Были, правда, в статусе «Росконверсвзрывцентра» некоторые непонятные моменты. По своему первому адресу, на Пионерской улице, институт не прижился. Здание отдали Интерполу. Зато выручил ХОЗУ МВД, предоставив взрывникам домик на Большой Лубянке. Да еще для обеспечения широкомасштабной народно-хозяйственной деятельности институт бесплатно получил в свое распоряжение девять телефонных номеров милицейского коммунатора. Причем денег обычно прижимистое хозяйственное управление принципиально не брало. Зато некоторые сотрудники ХОЗУ состояли в «Росконверсвзрывцентре» на денежном довольствии.

Министерство образования к работе собственного института имело весьма косвенное отношение. Проконтролировать бурную деятельность директора «Роскон-

версвзрывцентра» Щукина министерские чиновники не могли по определению. Дело в том, что в соответствии со своим назначением институт заключал договоры на утилизацию боеприпасов с военными частями. А проверять военные контракты гражданский министр просто не имеет права. По той же причине не вмешивалось в работу гражданского института Министерство обороны. А МВД, под крылом которого «Росконверсвзрывцентр» обезвреживал списанные боеприпасы, по каким-то причинам на некоторые «шалости» его директора просто не обращало внимания.

Поразительно, но по некоторым документам тонны взрывчатки отправлялись непосредственно в столицу. На улицу Большая Лубянка, дом 18, строение 3. Прямо под окнами Управления ФСБ по Москве и Московской области.

Куда шли тонны взрывчатых веществ на самом деле, знал только один человек — директор института Щукин.

Вообще-то торговля взрывчатыми веществами у нас категорически запрещена. Поэтому по документам «Росконверсвзрывцентра» порох, тротиловые баллистные шашки и гексоген числились невинной научно-технической продукцией. А продавать результат собственных научных изысканий может каждый. Тем более если поставить в графе «назначение» формулировку: «для дальнейших испытаний». Смертельно опасная взрывчатка попросту исчезала из поля зрения соответствующих органов. Тем более что часто для удобства перевозки опасный груз перемаркировался. Под видом обезвреженного артиллерийского пороха везли гораздо более опасные вещества. При этом сама транспортировка



1. Управление ФСБ по Москве и Московской области  
2. НИИ Министерства образования "Росконверсвзрывцентр"  
3. Кабинет директора Щукина

проводилась без лишнего шума. Два вагона с взрывчаткой, по краям — буферные. Или автофурами. Продукция «Росконверсвзрывцентра» шла через всю страну. По одним дорогам с рейсовыми автобусами и переполненными электричками.

Взрывчатку отгружали тоннами. Научно-исследовательский институт Министерства образования «Росконверсвзрывцентр» работал как оптовая торговая компания. Но вот специфика торговли граничила с безумием. Только по официальным договорам директор Щукин обеспечивал «научной» продукцией своего института большую часть горно-обогатительных предприятий России и Белоруссии. С 1998 по 2000 год Щукин заключил 311 договоров, из которых большая часть была связана с поставкой 23 161 тонны

взрывчатых веществ. Доход от торговли составил более 90 миллионов рублей. Налоги с прибыли Щукин не платил...

Деньги, вырученные за тротил и порох, отмывали по традиционному для российского капитализма схемат. За 1998 год, например, только белорусский РУПП «Гранит» получил от «Росконверсвзрывцентра» более 250 тонн взрывчатых веществ. Взамен горняки отгружали гранитную щебенку. Ее директор взрывоопасного НИИ Щукин отправлял литовским фирмам «Паневежис келай» и «Гатвио Статиба». В деле участвовали офшорный «Селениум» и американский «НУКО». Понятно, что, пройдя длинную цепочку посредников, деньги за щебенку в институт не возвращались.

Бизнес развивался стремитель-

но. Взрывы московских домов в 1999 году на торговлю взрывчаткой не повлияли. Во всяком случае, после трагедии на улице Гурьянова число контрактов на поставку взрывчатых веществ не уменьшилось.

Торговая деятельность директора Щукина прекратилась только в мае 2000 года, после того как делами подведомственного института заинтересовался министр образования России Владимир Филиппов. Главным результатом проверки стало увольнение зарвавшегося директора. Сразу после отставки Щукина незаконная торговля взрывчаткой прекратилась. Вскоре выяснилось, что увольнение директора прекратило поставку куда более опасной взрывчатки — вещества «А-IX-1».

Павел ВОЛОШИН  
Novaya gazeta.ru



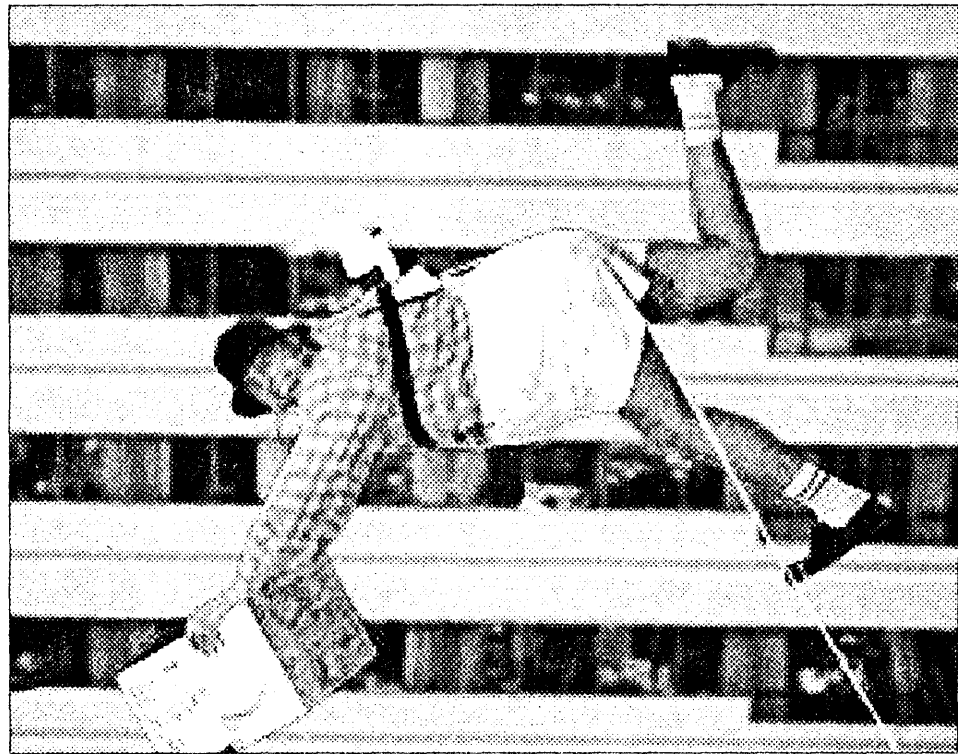
## ТЭАТР

## Новы Карлсан

3 лістапада ў тэатральна-канцэртнай зале «Мінск» адбудзецца прэм'ера спектакля для ўсёй сям'і «Малыш і Карлсан». Пастапоўку прадстаўляе тэатральны праект «Віртуозы сцэны» пры падтрымцы Дзіцячага фонду ААН ЮНІСЕФ, гандлёвай маркі «Чыпсы «Мульцішкі» і мінскай друкарні «Дзівімакс».

Сёлета праект «Віртуозы сцэны» адзначыць свой пяты юбілейны сезон, афіша якога налічвае сем спектакляў – «Сублімацыя кахання», «Бедная Ліза», «Дурное каханне», «Гала-сы», «Жорж Дандэн або абдура-

што тычыцца «Малыш і Карлсан», то і тут «Віртуозам сцэны» ўдалося сабраць «цікавую каманду»: рэжысёр-пастаноўчык спектакля – Ніна Піскарова, мастак – Сяргей Антонаў. Музыку спецыяльна для пастапоўкі напісаў вядомы беларускі музыкант, лідэр групы «KRWI» Дзмітрый Вайцешкевіч. У спектаклі бяруць удзел акцёры Анатоль Голуб, Уладзімір Ушакоў, Алена Сідарава, Таццяна Булгакава, Аляксандр Палазкоў, Анатоль Кот і іншыя. Цікава, што ролю фрэкен Бок выканае Аляксандр Лабунь. На ролю Малыша ў выніку кастынга былі



ны муж», «Жахлівыя бацькі» і «Французская тайна амерыканскага палкоўніка». У пастапоўках тэатральнага праекта заняты вядучыя артысты Беларусі.

адабраныя двое мінскіх школьнікаў. «Віртуозы» абяцаюць яркія эфектныя дэкарацыі і «цікавае вырашэнне палістаў Карлсана».

Маша ПЯТРОВА

## ТЭНДЭНЦЫ

## Девственницы Свазиленда требуют удовлетворения

Девушки Свазиленда проведут марш протеста против пятилетнего запрета на половую жизнь, который ввел в августе этого года король Мсвати III. Своим распоряжением монарх повелел всем юным жительницам страны носить красную кисточку как знак целомудрия, а женщинам, не достигшим 19 лет, запретил ходить в брюках. Кроме того, монарший приказ запрещает девочкам-подросткам обмениваться рукопожатиями с мужчинами. За нарушение этих ограничений девушек ждет наказание. Местным судам предписывается карать их трехмесячным тюремным заключением или штрафом в \$160. Власть также могут конфисковать корову у семьи юноши, который занимался сексом с несовершеннолетней девушкой.

Свою инициативу 33-летний

Мсвати III объяснил желанием возродить старинную традицию сохранения девственности до брака и одновременно препятствовать распространению СПИДа. Однако самому королю Свазиленда закон, видимо, не писан – в сентябре он выбрал в качестве своей будущей восьмой жены 17-летнюю школьницу и поселил ее в своем дворце, чем вызвал возмущение общественности.

«Я сомневаюсь, что он ни разу не дотронется до своей невесты в течение этих пяти лет», – заявила одна из свазилендских девушек BBC News. Свое недовольство лицемерным правителем юные женщины выразят в акции протеста. Они планируют прийти к королевской резиденции Лудзидзини и забросать ее территории своими опознавательными кисточками.

## Греческий патриарх хочет земельных владений

Патриарх греческой православной церкви Иеринеос I сказал в минувшее воскресенье, что церковь намерена вновь вернуть себе земельные владения в Израиле, включая землю, занимаемую израильским парламентом.

Он сказал, что группа экспертов должна обследовать все изменения в связи с трансформацией всей церковной собственности, в особенности за последние семь лет, с целью вновь вернуть как можно больше собственности.

Однако, Иеринеос, избранный патриархом около двух месяцев назад, еще не получил одобрение израильского правительства. Закон, датируемый еще шестым веком, требует, чтобы избрание патриарха и даже кандидатов на этот пост должно получить одобрение правительства.

Вместо этого Иеринеос быстро завоевал одобрение Иордана и властей Палестины, которые также попадают под его покровительство.

Правительство Израиля отказалось одобрить кандидатуру Иеринеоса, но позже уступило,

когда церковь обратилась в Верховный Суд Израиля, обвиняя правительство во вмешательстве в церковные дела, – позиция, которую поддерживают судьи.

Иеринеос воспринимается в некоторых правительственных кругах как пропалестински настроенный деятель, и поэтому правительство опасается, что это повлияет на отношение к такому шекотливому вопросу, как греческие церковные владения в Израиле, особенно в Иерусалиме.

По сообщению Jerusalem Post, Иеринеос сказал, что церковь прекрасно осведомлена о шепотливости вопроса земельных владений в свете конфликта между израильтянами и палестинцами за контроль в Иерусалиме, она будет действовать исключительно в рамках своего предложения вернуть земли.

Он отверг слухи, которые циркулировали во время избирательной кампании, что он настроен пропалестински, настаивая на том, что он занимает нейтральную позицию.

Эпидемія грыпу кожную зіму люта буюць не толькі па адной Беларусі. Сімптомы гэтай хваробы штогод на сабе адчуваюць каля 15% насельніцтва зямнога шара – 900 мільёнаў чалавек. У Беларусі ад яе пакутуюць не менш за 10% насельніцтва. Пераважна гэта дзеці (48% захварэўшых – дзеці да 14 год) і старыя.

Усім ужо даўно вядома, што вірус грыпу досыць зменлівы і непрадказальны. Напрыклад, у 1997 годзе ў Ганконгу нечакана з'явіўся вірус грыпу, пераносчыкам якога была птушка. Калектыўнага імунітэту ад яго не было, таму цяжкая форма хваробы развілася ў 18 чалавек і яшчэ 6 чалавек ад яе загінулі. Добра, што ад чалавек да чалавек яна не перадавалася, інакш ахвяраў было б напмат болей.

Каб нека пераадолець гэтую непрадказальнасць, існуе цэлая глабальная сетка Сусветнай арганізацыі здароўя (САЗ). Гэта 5 цэнтраў дыягностыкі (у Аўстраліі, Японіі, Англіі, ЗША і Ганконгу) і 110 лабараторыяў у 80 краінах свету, якія займаюцца вывучэннем і даследаваннем грыпавых вірусаў.

Вірус з Беларусі таксама накіроўваюць на даследаванне ў Лонданскі цэнтр, дзе за зімовы перыяд дыягнастуецца да 2 тысяч грыпавых штамаў. У сакавіку, пасля сканчэння сезона грыпавых эпідеміяў у паўночным паўшар'і, па выніках даследаванняў спецыялісты робяць прагноз – які вірус будзе панаваль у наступным «грыпозным» сезоне і распрацоўваюць супраць яго адпаведную вакцыну. А ўлетку па падрыхтаваных штамах гэтыя вакцыны ўжо вырабляюцца на заводах усяго свету.

Па прагнозах САЗ, у будучым сезоне новых тыпаў віруса грыпу не з'явіцца і эпідеміяў не чакаецца. Панаваль будучы ўсе тыя вірусы тыпу А, Н-1, N-1 і так далей, а імі значная частка беларускага насельніцтва ўжо перахварэла і мае імунітэт. Такі імунітэт захоўваецца ў чалавек на ўсё жыццё, і калі нават праз 20 год арганізм сустрэнецца з тым штамам грыпу, на які ўжо перахварэў, то імунная сістэма хутка на гэта адраэгуе.

## СПОРТ

## Беларускія лыжнікі ў Солт-Лейк-Сіці

На XIX Зімовай алімпіядзе ў Солт-Лейк-Сіці (ЗША) беларускія лыжныя дваяборцы разлічваюць заняць 10-15-е месцы. Пра гэта было заяўлена 30 кастрычніка ў Мінску на прэс-канферэнцыі з удзелам спартсменаў, трэнераў і кіраўнікоў федэрацыі лыжнага спорту.

Як паведаміў галоўны трэнер зборнай па лыжным дваябор'ю Леанід Чашчын, на Алімпіядзе хутчэй за ўсё выступяць два спартсмены – 27-гадовы Сяргей Захаранка, які ўжо мае алімпійскую ліцэнзію, і 25-гадовы Дзмітрый Селязняў, калі здолее яе заваяваць. Захаранка выступаў тры гады таму на Алімпіядзе ў японскім Нагана і з-за траўмы заняў месца ў пятай дзесятцы. У сваю чаргу, Селязняў заняў другое месца на сусветнай Універсіядзе ў Паўднёвай Карэі ў 1997 годзе, пасля чаго, аднак, спыніў выступленні да вясны мінулага года.

На Алімпіядзе беларусы возьмуць удзел у класічным дваябор'і (скачок з 90-метровага трампліна і гонка на 15 км) і спрынце (скачок з 12-метровага трампліна і спрынт на 7,5 км).

Па словах трэнера, напярэдадні Зімовай алімпіяды міністэрства спорту і турызму стварыла лыжным дваяборцам «даволі нядарныя ўмовы», што праявілася ў забеспячэнні вучэбна-трэніровачных збораў за мяжой і закупцы экіпіроўкі і інвентару (камбінезон каштуе каля 500 нямецкіх марак, скачковыя лыжы – 500, чаравікі – 350, мацаванні – 300, ахоўная каска – 150). Ад-



Разам з тым апошнія тры гады буюць адны і тыя ж разнавіднасці грыпу, таму, маючы ад іх ужо нейкі імунітэт, наша насельніцтва хварэе ўсё меней. Звычайна грып закрывае да 3,5 мільёнаў чалавек, а апошні раз хворых было толькі 2,9 мільёна. У два разы скарацілася колькасць хварэючых сярод дзяцей: з 25% да 12%. Толькі адзін смаротны выпадак ад грыпу меў месца на працягу апошняга грыпавога сезона, калі годам раней іх было 3, а ў 1999 годзе – 11.

Здавалася б, ну і фэйна. Але ў спецыялістаў на гэта іншы погляд. «Чым менш людзей хварэюць на грып, тым хутчэй падае калектыўны імунітэт – узровень абарончых антыцелаў у крыві, які засцерагае нас ад хваробы. Колькасць людзей з такім абарончым узроўнем антыцелаў скарачаецца, і тым больш наша насельніцтва становіцца ўспрымальным адносна любога іншага варыянта грыпу», – лічыць кіраўнік Нацыянальнага цэнтра па грыпе Наталля Грыбкова.

На ейную думку, зараз грып перажывае перыяд эвалюцыі, і хуткім часам варта чакаць ягонага новага тыпу.

Такім чынам, і хварэць дрэнна, а не хварэць – яшчэ горш. Выратаваць сітуацыю, на думку медыкаў, можа толькі вакцынацыя.

З усіх існуючых метадаў барацьбы з грыпам – гэта самы эфектыўны, натуральны, пасля здаровага ладу жыцця. Вакцынацыя дазваляе скараціць колькасць захворванняў на 60%, а смяротнасць ад грыпу – на ўсё 80%. Але каб пазбавіцца ад штотзімовай эпідэміялагічнай небяспекі, штогод прышчапляць неабходна 95% нашага насельніцтва. Гэтая «раскоша» не танная, таму бясплатна вакцынацыя робіцца толькі асноўнай «групе рызыкі» – дзецям і дарослым з хранічнымі хваробамі, бо менавіта такім хворым грып можа прынесці ўскладненні. З гэтых мэтаў сёлета нашай дзяржавай у Расіі закуплена 440 тысячачу дозаў антыгрыпознай вакцыны. Для астатніх людзей, якія трапляюць у катэгорыю платнікаў, у паліклініках плануецца зрабіць вакцынацыйныя кабінеты. Але хутчэй за ўсё толькі ў наступным грыпозным сезоне, а пакуль такімі паслугамі можна карыстацца толькі ў прыватных медцэнтрах.

Праводзіць вакцынацыю трэба за 2-3 тыдні да пачатку эпідэміі. Менавіта за гэты тэрмін яна выпрацоўвае патрэбныя антыцелы. Калі вірус трапляе ў арганізм, антыцелы яго ўжо чакаюць, і тады чалавек альбо не захварэе зусім, альбо толькі ў лёгкай форме. Без

вакцынацыі антыцелы таксама лачынаюць выпрацоўвацца, але са спазненнем, і хвароба паспявае прагрэсаваць. Аптымальны тэрмін для вакцынацыі ў кастрычніку-лістападзе.

Калі вы ўсё ж такі захварэлі, ні ў якім выпадку нельга пераносіць хваробу «на нагах». Абавязкова трэба легчы ў ложка і выпіць аспірыну. Дзецям да 10 год аспірын даваць не варта. У Англіі, напрыклад, гэтая забарона замацавана заканадаўча, бо такая легкадумнасць бацькоў можа прывесці да смерці іх дзіцяці. Малодшым лепш даваць інтэрферон. З рэкамендацый галоўнага тэрапеўта міністэрства аховы здароўя Таісі Баравой, як дарослым, так і дзецям не варта прымаць і антыбіётыкі, бо яны зусім не ўздзейнічаюць на вірусы.

Аптымальны сродак ад грыпу з медыкаментаў – рамантадын. Гэта сродак экстрэмальнай дапамогі, калі на працы ці ў транспарце вас абчыкаў хворы чалавек. Як раяць медыкі, як прафілактычны сродак яго можна прымаць па 1 таблетцы. А пры першых прыкметах хваробы, прыняўшы ў першы дзень 5 таблетаў адразу, можна спыніць далейшае развіццё захворвання.

Але лепш зусім не хварэць.

Алена ЛАБАНАВА

## Ртутны ўраджай

Сёлета спецыялістамі міністэрства па надзвычайных сітуацыях сабрана каля 130 кг разлітай ртуті, праведзена дэмеркурызацыя на плошчы прыкладна 14 тысяч квадратных метраў. Пра гэта паведаміў начальнік арганізацыйна-аналітычнага ўпраўлення міністэрства па надзвычайных сітуацыях Рэспублікі Беларусь Віктар Палішчук.

Ён запэўніў, што цяперашнім часам падраздзяленні міністэрства маюць дастатковую коль-

касць сродкаў і абсталявання для ліквідацыі наступстваў такіх надзвычайных сітуацый. Разам з тым, праблемамі для МНС, паводле яго слоў, з'яўляюцца наступныя перапрацоўка або захоўванне ртуті (таму што адзінае прадпрыемства, якое гэтым займаецца, было на тэрыторыі Украіны, але яно спыніла працу), а таксама разбіліцця тэрыторый, што падверглася заражэнню ртутцю.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

## КОНКУРСЫ

## Прызнанне беларускіх мадэляраў

Дзве беларускія мадэльеркі Вольга Самошчанка і Таццяна Котас сталі прызёрамі маскоўскага конкурсу маладых дызайнераў адзінства «Рускі сілэт», што праходзіў 20 кастрычніка 2001 года. Прадставішы тамтэйшай публіцы сваю калекцыю адзінства «Навоткія», яны атрымалі бясплатную стажыроўку ў расійскага мадэляра (дарэчы, беларускага паходжання) Ігара Чапурына, таксама дармавое навучанне ў Францыі ў доме моды «Stella Cadente» і прыз часопіса «Oficiele».

Дагэтуль гэтая калекцыя адзінства была прадстаўлена на Рэспубліканскім фестывалі-конкурсе моды і фота «Млын моды-2001», атрымала прызнанне ў Празе і ў Санкт-Пецярбургу.

У маскоўскім конкурсе ўзялі ўдзел 72 калекцыі адзінства, з якіх

4 было з Беларусі і па адной з Літвы, Эстоніі, Азербайджана і Украіны. Конкурс ішоў у рэжыме нон-стоп, дзе кожную хвіліну адна калекцыя змянялася наступнай. І дзеля гэтай адной хвіліны прапаваль мадэльеркам давялося цэлы год.

Як яны распавялі, кожны такі конкурс ім выліваецца ў вялікія страты. Закупляць тканіну, шпцы, плаціць мадэльерам за выступ і цырульнікам за прычоскі мадэлек даводзіцца выключна за ўласныя сродкі. Зарабляюць яны іх прыватнымі заказамі. Прадстаўляючы на міжнародных конкурсах Беларусь, яны не маюць ніякай дзяржаўнай падтрымкі. Стажыроўку дзвюх беларусак у Парыжскую акадэмію моды і тое будзе аплачваць маскоўскі бок.

Інга ГРЫМОНТАВА

Галоўны рэдактар

Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі

Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.

Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@icx.minsk.by Надрукавана з дзяляцізтваў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»

220073, г. Мінск. Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1780 Нумар падпісаны ў друку 1/11/2001 (15:00) Наклад — 10.110